

Een christelicke waerschouwinghe, voor alle menschen, hoe sy der werelt de sonden, de lust des vleeschs, sullen schouwen ende mijden, ... en hoe sy haer moeten met Israel uit dat blinde, verkeerde Egipten leyden laten ...

<https://hdl.handle.net/1874/35426>

Een Christelickewaer

schoutwinge/voor alle menschen/hoe sy der we-
relt/de sonden/de lust des vleeschs/sulle schou-
wen ende myden/wat den loon der sonden sy/
en hoe sy haer moeten met Israel wt dat blin-
de/verkeerde Egypten/lepdelaten/dooz dat roo-
de Meyz inder woestijnē comen/en wat byuch-
ten sy daer genieten/hoe sy haer boozt moeten
bragen/teghen hare vbanden/strydende ouer-
winnen/om dat heerlike Lant van belof-
ten/ dat ewighe leuen/ met Josue
ende Calep in te nemen
en te besitten.

Sephania 2. vers. 1.

Vergadett v ende coemt herrewaerts, ghy verdriete-
lick volck, eer dat oordeel wiggaet, op dat ghy niet als
kaf by daghe wech vaert, eerden grimmighen toorn
des Heeren ouer v coemt: soect den Heere alle ghy
allendighe inden lande, op dat ghy syne rechten on-
derhout, soect gerechticheyt, soect ootmoedicheyt, op
dat ghy inden daghe des toorens des Heeren, moecht
verborghen worden, &c.

A. V E R. S.

Miches 4. vers. 2.

Coemt laet ons opelinnē/rot den berch onses Hee-
ren/onsex Godts Jacobs / op dat hy ons syne we-
ghen leere / ende op syne paden mogen wande-
len / want van Zion sal die Wet wt
gaen/esi des Heeren Woort
van Jerusalem.

1577.

Groete.

A. VER. 9. een medeghenoot der Gemeenten Jesu Christi/ die om die belijdenisse der waerheyt ven veriaecht/ veruolcht/ berooft/ ende na mijn leuen ghestaen/ wensche veel ghenade ende vrede/ liefde ende barmherticheyt/ van God onsen lieuen hemelschē vader /door sponen Sone Jesum Christum/ alle vrienden / broeders ende susters in den Heere/ die nu hier ende daer verstroyt zijn/ op dat wy hier in dese blinde verkeerde/ erghe ende boose werelt/ in dese laetste ende periculose daghen/ onder dit ^a arch ende ver- ^a Phil. 2. 15
keert gheslachte/ met een opgheheuen hooft mochten wandelen / Jae onsen hemelschen broep also waernamen / dat wy de lendenen ^b br. cor. 1. 24
onser ghemoets ^c opschorsten / onse lichten ^c Luc. 12. 35
ontstaecten/ in onse Siele brandende/ voortginghen/ Jae dat onse sprake aen allen canten/ met dat ^d sout des godlicken woorts als ^d mat. 5. 13.
so vermengt ware / dat wy met woort ende wandel / sulck een getuygenis van ons gauen/ op dat een pegelick mensche door onsen wandel ^e mochte spueren/ dat God onsen Va ^e mat. 5. 14
der ende wy kinderen des Alderhoochsten door Jesum Christum gheworden zijn/ op dat daer door / ende met werckinge Godes/ die blinde werelt eenmael mocht recht optwa

ken/haer bekeeren/ boete doen/den ^fEuan-
gelium van herten gelocuen/ op dat het rjcs-
ke Chri sti daghelicx bermenichfuldige ende
toeneme/ ende dat rjcke des Satans vers-
ualle ende afbryke/ op dat sy mede/ seg ick/
deelachtich werden/ dat byuechdenrijck/ dat
eewighe heyl/ van Jesu Chri sto/ die daer is
een ghetrouwe getuyghe/ g een prince der Co-
ningen/op aerden die ons t'ernint heeft/ende
gewasschen van onse sondē in ;ijnen bloede/
en heeft ons tot Coninghen ende Priesteren
ghemaect/voor God ende ;ijnen Vader/
den welcken sy ter ende gheweelt
van ewicheyt tot ee-
wicheyt Amen.

***

Den

Hoort ghy menschen kinderē opent v' doot
 ghy doone o bereydet uwe siele ghy hertne- u.o. Ja. 4.8
 kighe p waft v' ghy onreynē/repnichte v' ghy p. Esa. 1.16.
 Melaeltsche doet v' bōse wesen berre van v' wech Jere. 4.14
 ghy sondaers/hoe langhe/hoe lange willen noch
 by v' die schadelijcke ghedachten zyn/ hoe langhe q. Hof. 4.16
 wilt ghy noch dwaes q ende dul zyn/ hoe langhe r. Psal. 82.5
 wile ghy noch r in die duysterisse wandelen est s. Jer. 9.3.
 die een sonde op die ander s hoopen/och mensche t. Jere. 9.5.
 hoe langhe wilt ghy noch uwen lust tot r spotter: Esec. 22.29
 nie hebben/ lichtueerdicheyt est ydelheyt/ voort:
 brenghen / hoe langhe wilt ghy noch der werelt
 uenen/ het vlees ende den lust der ooghen bele: u. ysa. 40.5.
 uen in een v' pralich/ prachtich/ hōneerdich leuē/ 1. Joā. 2.16
 v' aertsch lichaem verchieren ende op proncken/
 hoe lange wilt ghy noch **G**hy verdwaelde van
 den weghe des Heren dat onsculdige bloet a her a. Gene. 4.8
 ghieren / het welck uwe voornaders handen be: 2. pa. 24.20.
 ghinne altyt ghedaen hebben/ est laden also op v' Mat. 23.33.
 alle dat bloet dat op aerden ghestort is/ van den Luc. 11.51.
 bloede des Rechtenreerdigen Abels aen tot op dat
 bloet Zacharias des soons Barchi/ den welcken
 ghy gedoot hebt tusschen dē Tempel ende den Al
 taer/ est veriaecht veruolcht ende do odet noch die
 knechten des Heren tot op dē dach van heden/**G**
 wee wee de sulcke in den dach des Godeels/ hoe
 langhe wilt ghy noch o mensche op die verganc: b. Psal. 52.9
 kelicke b Fryckdommen hopen / est den eenen ac: Jer. 17.11.
 ker aen den anderen trecken/ ende also dat goede Luc. 12. 19
 saet des Goddelickē woorts van die c doomen est c. Luc. 8. 14.
 distelen in uwe siele laten tondergaen ende ver: 1. Tim. 6.9.
 drucken/ och hoe langhe wilt ghy lieden noch in d. 4. Esd. 16
 dese leste ende verijkelose dagen d metten geroof: 48.
 den buet uwe steden/huysen en personen v' erchie e. Esa. 1.3.
 ren/ hoe langhe sal haet nijt/ twist/ twedyacht/ Jere. 8.4.
 moordē/wurgē/brandē/stelen onder v' liedē ouer f. Sie. 18.25
 uwen naesten noch residentie hebbē/ hoe langhe Acto. 3.19.
 sult ghy mensche noch den e tijt van vrom te woz g. Mat. 11.
 den vertreckē/ est den dach der boete wat stellen/ 30.
Gneen neen mensche/ nesnupt niet langher f be: h. 2. Co. 6.2
 raedt

4
 raet noch wtstel / en bertrect toch niet den eenen
 g. mat. 11. 30 dach aenden anderen / want des Heeren g iock is
 licht / ende zjn last en is niet swaer / nu ist noch
 h. 2 Cor. 6. 2 den tijt van h bekeringhe / nu is noch den dach
 van Salicheyt / daerom een ijder spoedighe hent
 i. Ep. 5. 14. en staet op wren slaep der sonden k / verootmoed-
 k Jac. 4. 10. dighe sich booz den alderhoochsten / buyghe de l
 l. Heb. 12. 12 knien sijns herten / rouwt wt het binnenke zjn
 m. Luc. 18. 2 der Sielen in sonder op hondē / oft God eenmael
 n. Ec. 35. 27 genade gaef dat v gebet dooz de n wolcken dron-
 ghe ende dooz den hemel vzaeck ende also tot die
 o. Jaco. 1. 6. heeren o wegen beken / en zynen wille gheopen-
 haert worden / O menschen laet v onderwijfen p
 p. Pro. 2. 2. leert wijs heyt so sult ghy God vresen / want die
 vreesse des Heeren is het beghinsel der wijs heyt /
 q. Eccl. 1. 26 ende zijne q rackē die groeyen ewichtijc / O men-
 sche wie sijt ghy / opent nwe oogen en aenthoort de
 r. Jer. 6. 16. propheten / maect v op de straten / tredet op die
 Cant. 5. 6. wegen vzaecht naer den alder oudsten wech / na
 den wech des ewigen leuens / en hy sal v spreect
 de Heere heere gewesen worden / maer wie isser
 nwer een die na God vzaecht / wie sucht / claecht /
 huylt en went / wier zijne nuf daden en ongerech-
 tigheden. O ghy traghe onnarame / erghe / ver-
 keerde / ende blinde werelt / wie wotter oetmoed-
 dich / lancme edich / saechtmoedich / en Wm van
 gheelte / wie isser verslagen in zjn ghemoet / wie
 wotter repn van herten / wie isser niet barmher-
 ticheyt ontstecken / wie saecht daer naer den vze
 de des Heeren / wie zjnse die daer hongeren naer
 dat Hemelsche Manna / wie isser toch die daer
 doyst nae de fonteyne des ewighen leuens / om
 also inder Sielen versadicht te worden / wie isser
 die naer dat gelooue vzaecht / Ja wie spreect daer
 tot zynen vrient / komt laet ons tot dat huys des
 heeren / den herel Zion / die stadt des leuens ende
 dat nieuwe Jerusalem ghaen / wie bereydet heit
 tot den strydt om teghen zjn eyghen vlees / hel-
 dymel / doot te campen / wie neyghet zijne oogen
 naer dat gheluyt der Basynnen / ende wie schicke
 hem naer der Trompetten gheschrey / Ohy wie
 isser

isser die haer van den Enghel des Heeren laten
 teckenen in haer voorhoofd metten naem des he
 menschen Jerusalem / om also onsen hoofman
 Christum Jesum den hertoge des gheloofs naer
 te volghen ende zijn gheboden te beleen: O neen
 neen ghy traghe / meent ghy dat ghy v voor de
 ooghen des heeren alijt cont verberghen / ofte
 meent ghy in uwe Herte eewelijcken op der eer
 den in wellust des vrees / ende naer den wil uwes
 herten te leuen / ofte en weet ghy niet dat de here
 heeft oogen s als vier vlammen / kent ende weet
 alle v t ghepepse / ghebachten ende wercken / ick
 wil spreke de Heere mijne hant wt strecken ouer
 de inwoonders des lants want sy bedijuen u al
 le ghiericheyt cleen ende groot / heyde de Prophe
 ten en Priesters / leeren allegader valschen Gods
 dienst ende troosten het volck in haer ongeluck /
 ende seggen vrede vrede / ende ten is noch geenen
 vrede / daerom sullen sy beschaemt bliue om dat
 sy sulcken grouwel bedijuen spreek den heere /
 maer hoe den dach des heeren meer naeket / hoe
 dat daer weynigher mensche zijn die des heeren
 stemme / woort ende waerheyt ghehoor gheuen /
 te recht sprek den heere van v ghy sondaers / dit
 volck es wijs ghenouch a quaedt te beleuen maer
 ghoet doen en willen sy noch niet leeren / wanneer
 O mensche wilt ghy dan eens een dach verkie
 sen om b met God een verbont te maken / dat on
 recht te myden / ende dat quaet te haten / den hee
 re te dienen wanneer wilt ghy eens een naedenc
 ken hebben / O ghy versteende volcken op aerde /
 want de dagen der straffinge / sijn nu voor han
 den c die Werelt sal trueren / Iae wee wee der we
 relt en die daer inne wonen om der sonden wil
 le sullen die d steden verschrict worden die huy
 sen heuen / ende die menschen sullen vreesen want
 dat e vier is ontstecken ende ten sal niet wt ghe
 blust worden / al roupt ghy dan wee mijns wee
 mijns / wie wil my in dien tijt ontsaen / so sal v
 toch den heere eensaem laten / want het beghin
 der smarten ende veel suchtens / het beghin der
 dierten / ende veel dooden / het begin des Trijchs
 en die gheweldige sullen verschricken / iae het be

f. Apo. 2. 18.
 t. Jer. II. 20

u. Jer. 6. 13
 ende .8. 7.

b. Josu. 24.
 25.

4. Reg. 23. 3

c. 4. Esd. 15.
 15.

d. 4. Esd. 15
 15.

e. 4. Esd. 16
 15.

6
ghin der quaden en ghy sult alle beuen / wat wilt
ghi dan doe ghy die nu naer uwes herrsen lust sin
ende ghemoet wandelt / dan en f sal uwen schat
ghelt / goet / ofte rijkdom in dien dage niet hel-
pe n / noch uwen hoochmoet ofte wellustich leuen
en mach v niet beschermen spieect de heere heere.

g. Ro. 13. 11.

Eph. 5. 14.

h. Heb. 12. 13

i. Esec. 16. 6

k. 1. Tes. 5. 7

l. Mich. 6. 1

m. Jo. 11. 25

n. 4. Esd. 16

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

35.

Hier om waecht g waecte **O** alle ghi die daer
slaepet / staet op ghy lupe / recht op v h hoof-
den tredet op uwe voete alle ghi onnarame /
ghy die daer in uwe i sonden ende ongerechte
de versmoort licht / wordt k nuchtere ghy drone-
kene beulgeicht v tot den dienst des heren ghy
traghe / daelt neder / daelt neder alle ghy hooghe l
berghen / verschickt ende heeft ghy hueneleu ver-
schuert ende spijt v van een alle ghy steenclippen
in verrijst ghy doode / staet op wt dat graf der sou-
den want dat n vier is voorhanden / en den Puer-
dijns Gods salt aensteken / hoe langhe wilt ghy
dan noch **O** ghy blinde werelt in uwe sonden / iae
in uwen bloede van dat hol der voeten tot bouen
uwen hoofde toe versoncken ligghen / hoe langhe
wilt ghy noch blint / stom / ende doof zijn / en uwe
oogen / lippen / ende ooren niet laeten openen / hoe
zijn uwe Dielen so versteent / en uwe herten / her-
der dan eenen Diamant gheloziden / hoe sijt ghy
so verurempt van dien die v naer zijn veelde ghes-
schapen heeft / ende soe verbittert ouer dien die v
so liefflick / vrendelick / ende goedertieren is / hoe
zijn uwe steden / huysen / en personen soe verwoest
voor die ooghen des Heren / hebt ghy gheen naet
dencken **O** ghy hoghe ende leghe / Arnt en Rijck /
kleen en groot heeft v die Here niet gewaerschout
en vernacnt / waerschout v den alderhoochsten
niet dach ende nacht om den toecomenden toorn
te ontvlieden / waer thoe gheschiet / **O** vloghe /
Bestilencie / ende dieren tijt / en staet nu niet in de
werelt / het een volck teghen dat ander / en laet die
Here niet donderslagen gheschieden en bliuen
vuyten hoghen Hemel voor v oogen neder dalen
ende wie isser toch van v allen die hem daer door
ontsettet / wiens herte woxter berdoert / wiens ge-
ghemoet isser verlaeghen / wie vrachter o eens
met

met Paulus Heere wat wilt ghy dat ick doen /
 ghy verachters van des Heeren onderwijlinge
 wilt ghy alrijt verdoolt ghaen / en claecht dye p
 wijsheit niet daerbuyten / en laet sy haer niet ho- p. **Pro. 1. 20.**
 en op der straten / en roupt si niet in uwe bueren /
 hoor aen die poorten onder dat volck / hoe langhe
 wilt ghi noch onwetende / onwetende zijn en uwē
 lust tot spottery hebben / wie hanckt de Wet des
 Heeren aen zynen g halse / ende wie schrijftse inde
 Tafelē zyns hertsen ick rechte spreekte den Heere q. **Pro. 3. 4**
 mijn handt wt ende niemandt en achtet daer op /
 die r. **Esai. 33. 7.**
 die Enghele des vredes die weenen bitterlijc-
 ken ende segghen die paeden zijn woest daer en
 ghaer niemandt op der straten niemant en hout
 noch trouwe noch geloue / daerom spreekte oock
 de Propheet Hoseam / de Heere heeft oorsaeck te
 scheldē niet de inwoonders des lants want daer s. **Yesa. 4. 2.**
 en is geen Liefde / geē trouwe / geē woort Gods
 meer inden lande / dan Goodts lasteren / lieghen /
 moorden / steelen en ouerspel doen / heeft die ouer-
 hant ghenomen en de een bloetschult comyt naer
 bander / secht toch ghy verdwaelde vanden wege
 des Heren / en zyn uwe wercken niet al pdelheyt /
 lichtneerdicheyt / dertelheyt / wellusticheyt / houers-
 dicheyt / in brassen en suppen / in danssen en spyn-
 ghen / in canieren en onuerbaerheyt / in haet twi-
 knage / ende benijdinghe / ende v herten en zynse
 niet met begheerlicheyt / ghiericheyt / ende sorghe
 deser Aermghe / van ghelt en ghoet onsteken / en
 iaecht ghy niet alte naer een verghanckelike Cro-
 ne / en ist niet met v allen also / dat ghy veel meer
 souckt der weerelt / het vlees ende den mensche te
 behaeghen dan uwen schepper / en ghaet het niet
 also toe / wat den Coninc wil dat doet de Rechter /
 en wat den Rechter voorgeest dat consenteren die
 ondersaten / de r. **Rechters rechtē om geschenckē / t. Mat. 3. 11.**
 de Priesters predicken om loon / ende de Prophe-
 ten waerseggen om ghelt / wee wee v ghy Rech-
 ters ghy die daer om tgheschenck onrechtē bon-
 nissen wijs / die eensame weduwen verbuickt / en u **Jere. 23. 1**
 die wesen niet vooz en staet / wee wee v ghi vhem- **Ezec. 13. 3**
 de u herders ghy die van Godt niet ghesonden en ende **34. 1.**
 syt

- zift/ ghy die de menschen cussens maect onder de
 armen/ ende peulswen totten hoofde/ ghy vol-
 ghet al uwen ergen geest/ ende prediet liegenen/
 dat woort der lasteringe breect hem mi aen allen
 canten wt/ Daerom spieckat de Heere/ sulcke her-
 ders a en sullen inde vergaderinge mijns volcks
 niet zyn/ noch in dat ghetal des huys Israels en
 sullen zyn geschreuen worden/ daerom dat sy mijn
 volck verleyden/ ende prediken haer vrede als mij-
 nen toom noch ouer haer hangt/ want sy plaestes-
 ren al/ spieect die Heere/ niet quaden kalck/ maec-
 ick wil enen draepwint laten stormen in mijnder
 verholgentheyt/ ende b enen plasregē in mijnen
 toome/ en groote hagelsteenen in mijnder gram-
 schappen/ die sullen die mueren omstoeten/ also
 dat haer gheheel tinnieragie sal vershuert ende
 gebroken worden/ O ghy ellendige herders waer
 wilt ghy u dan verberghen/ waer meent ghy u
 dan te keeren c/ want het vet ende de wolle der
 schapen/ sal u als dan beschuldigen/ Daerom/ om
 dat ghy de kudde daer voor ghewepdet hebt. O
 wee/ wee u alle ghy arme schapen/ die u van al-
 sulcke herders laet weyden op dat doyre lant/ daer
 toch uwe Sielen niet en mach gespiest/ noch ghela-
 uet werden: hoe coemt toch mensche dat ghy so
 gheringe loopt/ na dat suerdeech der Phariseen/
 ende drincket so geerne vanden wijn/ die niet wa-
 ter vermengt is/ ende versmaeyt also/ dat broot
 des leuens dat hemelsche Manna/ ende en drinct
 niet vanden wijn die daer claer/ louter/ ende on-
 uerualscht is/ segt/ isset niet mensche/ daerom/ om
 dat ghy beyde den rechter ende prediker/ beyde u-
 wen vrient ende de mensche/ beyde der werelt en
 v eppen vlees/ sount mogen behagen/ ende also in
 uwe hansen/ in uwe neeringhe en coomanschap/
 in een ruym ende gemakelick leuen/ sount mogen
 bliuen sitten/ om vergaderen/ O neen/ neen/
 ende sluert by een te vergaderen/ O neen/ neen/
 mensche schaet u/ verbercht u/ huylt ende weent/
 schrikt ende beeft/ voor dat vier/ c des puers dijns
 Gods/ ghy rechters/ ghy Predikers/ ende scha-
 pen/ die alsulcken wandel/ werck/ verkielt/ beleest
 ende naercoemt/ het is ingegaen de wech Cairns/
 ende

a. Eze. 13. 9.

b. Eze. 13. 16

c. Eze. 34. 3.

e. Nah. 1. 2

ende gheuallen inde dwaalinghe *Malins* / omt d d. *Jud .1.17.*
 gewins/wille/ die vergaen zijn indē oproer *Coze* /
 ghy sijt alle/ wolkē sonder water / kale onvrucht
 bare bomen / wemael verflozen ende wtgewor-
 telt/ wilde gholmen der Zee die haer eyghen scanz-
 de wt schurme/ hoe sijt ghy mensche aldus op dit
 aertsche gesint/ waerom slopt ghy also uwe oore/
 hoor dat gheluyt der Hemelscher basunnen/ ende
 sluyt uwe ooren voor dat claere licht der sonnen/
 waerom verherdet ghy uwe herte dat die claere
 morgen sterre niet en mach in v schijnen als den
 dagheraet. *Och* hoe is dat *Soudt* van v lieben so
 gheheele verdonckert/ ende dat sijn *Soudt* so eys. *2. Clage Jes*
lyck ghewordē / want de steenē des heplichdoms/ *remie. 4. 1.*
 liggen op alle uwe straten verstroyt/ de waerheyt
 is by v wech ghenoden/ es de lueghen heeft haer
 naer by ghemaect / *Och* hoe is dat frecht onder *f. Esa. 59. 14*
 v lieben soe te rug ghewecken/ en die gherechtic-
 heyt verre van v afghetreden waerom en mach
 dat recht niet ten voorschijn comen / tis met v al
 neen neen / want de waerheyt die wert genangen
 ghelept / en wie vanden quaeden afstaet die moet
 allemans roof zijn/ liet mēsche sulcx liet den hee-
 re ende het behaecht hem qualyck datter gheen
 recht en is.

Hierom ghy sondaers/ ghy onertreders/ ghy
 moetswillighe dwaelders/ alle ghy spotters/
 met des Heeren woot ende *Edomantie* /
 tis g lanck genouch den lust uwes vlees/ den ho *g. Esa. 1. 16.*
 moet uwes herten/ de begeerlichheyt uwer oogen
 beleest ghedient ende naer ghecomen / tis lang
 ghenouch den last der sonden op uwe * schoude- * *Exo. 1. 17*
 ren ghedraghen/ knechten *Pharos* ende des dup-
 uels gheweest/ tis hooch tyt wt *Egypten* lant/ die
 * Blinde ende verkeerde werelt te vlieden / want *4. Es. 2. 36*
 uwe sonden / mis daden/ en ongherechtigeden/
 uwe vuyte es stinckende ombehoorlijcke werckē/
 v quaet hert/ es boose gedachte/ sy zijn al door dē
 hoghen *Hemel* / opghetonnē/ es voor dat t aert- *1. Sm. 6. 5.*
 schyn des alderhoochsten verschenen/ es beschul-
 digen v *O* mensche inde teghenwoordicheyt des
Lams ende der *Engelen*.

Hierom

- H** Jerom o mensche alle ghi die op den aerthoven in uwe sonden en misdaden verstrickt zyt/waer wilt ghy v noch keere? waer niet ghy v toch te verberghē? waer sult ghy v wendē? in wat speloncke sult ghi cruype/ oft wat berch sal der staende biguen/ die v mach beschermē? want den toorn des Heeren wil wt breken/ ende met den h adem sijns monts dat aertrijck slaen/ het is ghy o mensche voor sijnen ooghen/ verontreynicht hemel ende aerde om der sonde wil i/ die aerde es die wercken die daer in zyn sullen vanden/ es die elementen des hemels sullen van hure smelte/ van en isser noch k vye noch tijt meer tot bekoeringhe/ dan en mach v huplen/ claghen/ suchten/ kermen es wreenen niet helpen/ want die Heere Heere is een l yvertich God ende een wicker/ ia een wicker is de Heere/ ende toornich/ die Heere is een wicker teghen sijne tegenpartijders/ die het zijne vande niet vergheten en sal/ want hi coemt die daer toecomende is/ ende en sal niet vertoenen/ Ia hy m coemt ten oordeel metten ouster zyns Volcks/ ende met zijne Woorden/ mer een veltgheschrey n ende stemme des aerth enghels/ ende metter bazsuynen. Want ghy hebt (spiceck den Heer) mynē wyberch verwoest/ es den roof der armer is in ulwen huyse. Als dan sal die o Zee es die Werde bare dooden geue/ es alle oogē sullen dat lam sien siten opten stoel/ ooc die/ die in hem p ghesteken hebbe sullen hem aenschouwe. Dan sal die q sonne in duysterisse/ ende die mane in bloet veranderen/ die sterren die sullen vanden hemel vallen/ es die crachten des hemels sullen haer bewegehē/ die lieden sullen banghe zyn/ want die zee es wa ter golen sullen bruyshen/ ia de sondaren sullen versmachten van vreesen. Dan sult alle ghy ho neerdighe/ die nu in wellust ende pomperpe sibt/ ghy dyonckaerts/ giergaerts/ afgodē dienaers/ ghy die uwe wercken zyn/ haet/ mooyt/ suynen/ brassen/ ouerspel/ hoererij/ onreynicheyt/ dertelheyt/ toouerij/ vpantschap/ twist/ benijdinghe/ toornicheyt/ ghekijf/ tweedracht/ secte/ en ongheloonne etc. Ghy alle die de aertse dinghen niet hanint dan ulwen schepper/ om een weynich tūck

g1. Tessa.

2. 16.

h2. Tes. 2.

12. Ps. 3. 10

h Ps. 1. 22.

1 Aah. 1. 2.

m Esa. 3. 13.

ni. Tes.

4. 16.

o Da. 12. 12.

p Apo. 1. 7.

q Johe. 2. 31

Apo. 6. 12.

r Math.

24. 29.

Luce. 21. 27.

f Gal. 5. 19.

Ick wellens/dā sult ghy secht de Propheete alle
 roepen wt ancx t en vreesse uwes herten: O berge t Esai. 2. 19.
 berghen valt op ons en bedeckt ons voor dat aen Apo. 6. 15.
 licht des geens die op den stoel sidd/ ende voor die
 gramtschappe des Lams / want den dach zijnder
 gramtschappen is gecomen / wie can staende blij-
 ven: Dan sullen sommighe hare afgoden woypē
 inde speloncken der berghen / en van vreesen niet
 weten waer dat si blieden sullen/hoort hoort toch
 menschen wiens u vleesch is als hoo / ende wie t Esai. 40. 6
 heerlijcheyt ghelijck een bloeme des velts / hoort I. Pet. 1. 24.
 toch wat den Propheete sept a: Verscrickinghe/ a Esai. 13. 8.
 ancx t en sinerte sal den sondaer ouer comen/ haer
 sal so banghe zijn als eender die baert / want liet
 den grooten dach des Heeren die coemt grouwe-
 lijf/toornich/grimmich/ om dat lant te verdestru-
 eren / ende die sondaers daer wt te vernielen. O
 mensche later v ghewaerschout zijn/schrickt ende
 heeft beyde mammen ende vrouwen / knechten en
 maechden/arm ende rijck/ want den b Engel des b Apo. 14. 15
 Heeren die coemt / en heeft zijne sepsen inde hant
 ende soo spreeckt die Heer slaet aen/ slaet aen met
 uwe scherpe sickele ende snijt die rancken der aer-
 den af/ want hare dryuen zijn rijp / ende si wor-
 den ghelwoypē inde groote wijnpersse des toorns
 Gods/ daer moet ghy toch drincken wt den kelck
 der gramtschappen Gods / met vier ende met sol-
 pher ghequelt worden/ ende den roock uwer qua-
 len sal opclimmen van ewicheyt tot ewicheyt.
 Daerom e bekeert v/ bekeert v/ want desen dach e Johe. 2. 22
 die d coemt als een dief inder nacht / eer dat hy v d Apo. 16. 15
 ouernalle/want des Heeren groten dach is na hy/
 ende haest tot hier. Want als dat gherodey vanden
 dach des Heeren comen sal / soo sullen die stercke
 dan e bitterlijf screpen / want desen dach is eenen e Seph. 1. 14
 dach der gramtschappen/ en eenen dach der droef-
 fenisse/ende des ancx t/ eenen dach des onweders
 ende tempeesten/ eenen dach der duisternisse ende
 donckerheyt/ eenen dach der wolckē ende des ne-
 uels / eenen dach der basynnen ende trompetten.
 Dan wil ick spreeckt den Heer de lieden so bange
 maken dat sy ront om sullen gaen ghelijck de blinden /
 den / daerom dat spreghen my ghesondicht heb-
 ben/

ben / haer bloet sal tot ghestort worden ghelike oft
stof waer / ende hare lichamen sullen ligghē ghe-
lijck oft dieck waer. Wat sal v dan helpe ghy ho-
ghe bergghen / huenelen ende steenclippen / die v
by nae niet en weet met wat achterclay / luegen-
tael / smaet / laster / ende schande ghy den armen
mensche ofte kinderen Gods wilt beswaren? Ja
uwe lichamen die maer slijck / aerde en stof en sijn
by naer niet en weet met wat heerlijcker rieratie
ghy die sult opproncken ende behanghen. Dan en
sal v gout noch v siluer / noch v hoochmoedich le-
uen / in dien dach niet beschermen / spreect de Hee-
re / want daer coemt eenen dach die foranden sal
ghelike eenen ouen / dan sullen alle stoute ghewelt
ende onrecht bedijners ghelijck als stroy sijn / en
dien dach des Heeren false aensteken / ende en sal
haer noch rack noch wortel ouer laten bliuen /
maer dat gantsche lant sal doort vier zyns ihers
verteert worden / want die Heere wilt coets en eyn
de maken met allen den ghenen die inden lande
woonen.

f. Mal. 4. 1.

Wee / wee v alle ghy die uwe hertē hērdet /
ende en laet v dese waerschonwinghe niet
ghenoech sijn / om dese toecomende straffe
te ontvreden. Omensche niemant en trooste sich
seinen in onghemack / op dat ghy als dan niet als-
lendich benonden en wert / want so seyt den Pro-
pheet. Men sal haest roepen g. Wee / wee want
des Heeren dach sal sijn ghelijck ofte yemant voer
enen leen vloot / ende dat hem enen Beer ont-
moette. Omensche waer wilt ghy v dan keere oft
wenden / sult ghy als dan niet willen dat ghy als
v hadt die stemme des Heeren ghehoort ghege-
uen / boete ghedaen / den Euangelium ghelooft /
uwe rieraet van uwen lichaem gheschuerd / affschij-
op uwen hoosde ghestroyt / ende sacken aen uwe
lyue ghetoghen / hoe sult ghy v dan keeren ende
wenden in uwe herten / verlaaghe zynde ouerdenc-
kende / hadden wy noch eenen tijt van boete / hoe
souden wy ons niet vasten ende bidden / niet such-
ten / claghen ende wenen tot den Heere beghe-
ren / hoe souden wy vernherticheyt saepen ende
uesde oogsten? hoe souden wy onse tonghe bes-
dwin-

g. Amo. 5. 18

Dwinghen van achterclap / ons voor haet / nijt-
 twist / knuaghe ende twedvacht wachtē / hoe heyl-
 lich / kuyfelyck en godsaelich wilden wy ons dan
 draghen / hoe soberlycken wilden wy dan die scep-
 selen Gods ghebnycken / och hoe souden wy dan
 hongheren nar de gherechticheyt / hoe wilden wy
 dan den hongherighen spysen / ende den naecten
 eleden / hoe wilden wi ons dan begheuen tot dat
 verstotene verachte vole dat menwe Jerusalem /
 die Stadt des vjedes / en de een den anderen met-
 ter hant leyden / ende segghē: Coemt laet ons op-
 elinimen tot den berch Sion / op dat wy hozen die
 stemme der boden die daer vjede vercondighen /
 die dier segghen tot Sion dyn God is Coninck.
 Dan en wilden wy noch om ouericheyt ofte ghe-
 welt / noch om vyiendt ofte maech / noch om de
 menschen ofte wellustich leuen / noch om vion of
 te kint / noch om ons eggen leuen naer te laten de
 Heere te dienen / ende op zyn weghen te wandelē /
 sulcx te ouerleggen / o mensche in dien tyt en sal v
 toch al niet helpē noch versconē / want h nu ist de
 tyt van bekeering / nu ist den dach van salicheyt.
 Maer om dat ghi mensche als nu de stemme des
 Heere geē gehoor en geest so en sal v ooc den Hee-
 re als dan niet i antwoorde al ist dat ghy dan tot i
 hem roepen sult. Daerom laet v onderwijsen en
 leeren / ende laet naer het vleesch ende zyne lusten
 te beleuen. Wiet dertelheyt / vliet wellusticheyt /
 vliet die blinde werelt / ende haere werken / ende
 hoort wat den Propheet seyt. Wee / wee den ghe-
 nen die smozghens k vpoech op zyn om haer tot
 dat surpen te stellen / ende sitten tot mder nacht /
 tot dat haer den wgn verhitter / ende hebben hers-
 pen / psalters / trommelen / pypen in haer byasse-
 ryen / ende en sien op dat werck des Heeren niet.
 Daerom heeft die helle haer kele wgt op godaen /
 ende haer haken bouen maten wgt op ghesperr /
 also dat daer mine varen beyde die rycke ende die
 volghcke etc. Merckt mensche den werch is i vriet 1. Mat. 7. 13
 ende wgt die daer leyt totter verdoemnisse / ende
 veele zynder die daer op wandelen. Hierom seyt
 den Propheet is de m toorn des Heere vergramt m. Esa. 5. 25
 nuer zyn volck ende laetse dat de berghen benen

h 2. Col. 6. 2

1. Th. 1. 28.

h. Esa. 5. 11.

1. Mat. 7. 13

m. Esa. 5. 25

dat haere lichamen zijn ghelijck als dieck op der
straten/ en noch is zinnen room ontsteken/ Ja ont-
u. Psal. 50.3 fen God coemt ende en sal niet stille zijn n/ een ver-
slindende hier gaet voor hem henē/ ende rontom
hem een groot onweder / op dat de godloose als
kaf voor zijnen ooghen verstupue.

Hierom alle ghi inwoonders des lants/ beyde
hooch ende leech/ ghy alle die noch die dorre
wouden/ en beemden gelijc zijt/ wiens acker
a. Hebr. 6.8 niet boort en brengt dan o doornē en distelen/ hoe
ziet ghy so ghewortelt in dat drooghe lant/ en voelt
ghy noch niet / de straffe is voor handen / daer
p. Psal. 50.3 coēt een groot onweder/ een v. verblindende hier
coemt daer wt die hoochte/ wilt neder dalē/ ende
sal v beyde die dorre wouden/ en beemden/ door-
nen ende distelen/ verteeren/ verblinden/ en wech-
nemen/ hierom zijt verschickt ende heeft ghi ver-
wese lant/ ontfettet v tsamen ghy bergen ende
steenrotsen/ ghy huenelen ende steencluytē/ huylt
ende weent/ triert ende claecht / laet de wateren
des dyur des anert ende der benaetheyt aen alle
canten van v hen wech blieten / want die acker-
lieden zijn weynich / ende dat dorre lant en wort
niet geploecht. Hierom huylt ghy Puesters des
Heeren/ claecht ghy dienaers / becleet v met sac-
ken / heplicht den Heer een vasten / want dat vee
dat sucht/ die runderen sien clagelijc/ en die schapē
die versmachten / want daer en is gheen wepde.
O ghy vee runderen ende schapē/ ghy die dat on-
bruchtbare lant ghelijc zijt/ weent bitterlijc dat
uwe ooghen loopen als waterbeken / en dat uwe
r. Jere. 9.1 tranen ouer uwe wanghen springhē als fontey-
nen/ laet die wateren des dyur tot kunnen aen u-
we siele ghenaken/ op dat dat dorre ende drooghe
lant vochtich worde/ die doornen ende distelen al
alle canten moghen verdwynen / stelt v aen die
waterbeken beneffens der runderen ghy verdorpe
boomen/ op dat ghi van die springhende wateren
die daer blieten vanden hof Edom / moecht be-
sproept wordē/ ende also groeien voort en voort.

Alle ghy menschen Kinderen dye daer
 schrijt ende beeft voor dat Goedeel des he-
 ren / ghy die een naer dencken hebt in uwe
 Siele om voortaan te tredē in die vruchte Godes/
 ghy die de waeteren des drux ouer uwe wangen
 laet blieten / ghi die daer tredet met een verslagen
 gemoet / en gebroken Siele / ghy die sucht claecht
 huplt ende weent ouer v booledē misdaden son-
 den en ongherechtigeden / **O** alle ghy s hieuelen *1. Mic. 6.2.*
 berghen ende steenrotsen / woijt v ter neder hooft
 de stemme t des rouwers inder woestijne / woijt *1. Mar. 1.3*
 te saemen een effen ende recht landt / truert ende
 weent / woijt moede van suchten / daelt neder ter
 Hellen inden ondersten Kuple als die eensame en
 verlaten u / maect uwen leger nat met uwen trau. *Psal. 6.7.*
 ueerdich / en een strenghe Rechter / ouer de sonden
 en misdadē / so seyt den Propheet a de groot spie- *a. Psal. 5.6.*
 kers en bestaen niet voor de ooghen Godes / God
 is biandt alle misdadighe / hy verdoet de lueghe
 naers / ende heeft eenen gruwel aen den bloetgic-
 righen / maer b ghenadich ende barmhertich is den. *Eccl. 2.13*
 Heere ouer die / die daer verslaghen van gemoet /
 en ghebroken van gheest zyn / ouer dien die daer
 suchten claghen ende weenen / want in die dagen
 des drux so vergheeft hy de sonden.

Kecht v dan op **O** ghy Truerende / sijt niet
 meer traech ghy verslaghene / wilt niet lan-
 gher slapen ghy ootmoedighe / maer wordt
 wacker ghy benaude / roupt wt dat diepste ulwer
 benautheyt tot dē Heere met den Propheete / hooft
 mijn ghebet Heere c ende vernemipt mijn cryschen *c. Psal. 39.13*
 Heere / verhoort mijn roepen en aenliet mijn tranē
 trecht my wt den grouwsamen Cuple / verlost my
 buyter Hellen ende leyt my Heere wten modder /
 stelt mijn voeten **O** Heere op eenen steen dat ick
 ghewis treden kan / op dat ick my verquicke eer
 dat my dit leuen beswijcke / laetet v wel gheual-
 len Heere dat ghy my verlost / haest v roch Heere
 my te helpē want my heeft d omrinckt lyden son- *d. psal. 40.13*
 der ghetal / mijn sonden hebben my aenghegrypē
 dat ick niet sien en kan / haerder is meerder dan
 23 u   haren

e **Manas. 1.** haren op e mijn hooft/ ick en hebbe **O** here geen
rust want ic heb uwen toorn ouer my verweckt/
ick hebbe **O** here groot quaedt voor uwen ooghen
ghedaen/ mijn sonden mijn boos heden zijn opge-
clommen **O** heer tot inden hoghen Hemel/ ende
voor v heylige aenschyn verschenen/ daerom buy
ghe ick **O** heer de knien mijns herten/ ende bidde
v om ghenade/ **O** heer ick hebbe ghesondicht iae
ghesondicht heb ick ende belijde mijn misdaet/
daer om **O** here heere/ vergheuet my ende sijt
mijns ghenadich ett.

- f. **Luce. 7. 38.** **S**iet mensche so moet ghy v voor den **O** here
verootmoedigen/ met **e** **Maria magdalena**
v voor die voeten **Christi** ter neder worpen/
uwe tranen ouer uwe wanghen stoyten/ uwe son-
den en misdaden belijde/ ende seggen met **Salomong**
g **O** here gheeft my te kennen waer dat ghi
weydet/ op dat mijn siele mach come by de kudde
uwer gheselle/ steit v met de bruyt in **Canticoren**
h. **Cant. 5. 6** op der straten h es vbraecht naer den **O** here die uwe
i. **Mich. 4. 2** siele beuimt/ climyt op tot den i berch **Sion**/ es
trede naer dat nieuwe **Jerusalem**/ op dat ghy ee
uwer knecht des **O** heren een burgher ende buytge-
noot van die **O** heylige stadt **Gods** moecht wordē/
want onsen **Godt** es een **Coninck**/ **Prins**/ **Doyst**/
k. **Eph. 5. 19** **O** heer/ k hooft ende rechter ouer dese heylige stadt/
l. **mat. 19. 17** ende heeft seeckere **Policien** i geboden/ rechte/ es
zeeden/ ouer sijne bougheren ende medeghenoten
dese stadt inghestelt/ beuolen/ naer te comen/ te
belouen es te ghebruycken/ wiens gheboden rech-
ten ende seben van **Godt** den rechtueerdigē rech-
ter inghestelt/ moeten haer dese **Burghers** **Jeru-
salem**s onderworpen/ naer comen ende belouen/
m. **Psa. 7. 12** want desen **Rechter** heeft in zyn een m handt een
Sweert/ es in dander hant **barmherticheyt**/ wilt
men hem niet bekeren noch zyn rechte onderhou-
den/ so heeft hi zyn **Sweert** gewettiget es zynen bo-
ghe gespannen/ dootlick gheschut daer vygelept/
es zyn vylen staen om te vorderen/ maer hy street
n. **Esa. 55. 7.** zyn n **barmherticheyt** ouer alle die haer tot hem
Esech. 18. 27 bekeren/ boete doen/ den **Euangelium** gelonen es
zyn **policie** rechte es seben naer come es beloue.

Compt

Coemt comyt van o herrewaerts **O** alle ghy o. **Sie. 24. 23**
 die daer truert / coemt ende wilt v verbliden /
 comyt **O** ghy p ghewonde wilt v bermacke / **p Luc. 10. 34**
 comyt ghy gequerste laet v verbinden / comyt alle
 ghy die daer q belast en beladen zyt / comyt **Chriſt. q. Ma. 11. 28**
 ins fal v ontlade / comyt **O** ghy dode rijst wt den
 graue wort leuende staet op wten slaep der son. **r. Eph. 5. 14**
 den / comyt **O** alle ghy nederghedaelde ter hellen
 ghy beancrste in uwe Siele ende ghy verſlaghene
 van ghemoet / ghy dye uwe f Traenen ouer ulve **f. Mat. 5. 4.**
 wanghen bloepen laet dach ende nacht / comyt v
 truerē verandre in blijſchay / heft op uwe hoo / den
 want de poorten der hellen zyn gebrooken / ende
 het t ghewelt des dupuels is ter neder gefmeten / **t. Apo. 12. 16**
 comyt alle ghy die u daer honghert naer die ghe- **u. Mat. 5. 6**
 rechticheit / comyt ende eet van dat **Manna** dat
 handen Hemel is neder ghedaelt / comyt **O** alle
 ghy die daer doyltet / comyt tot de a fonteyne des **a. Apo. 21. 7.**
 leuens / comyt altesamen hoch ende leech / arm en **ende. 22. 17**
 rijck / cleen ende groot / comyt ghy b ghenode tot **b. Ma. 21. 2**
 dye **Maeltijt** des Lams / comyt verciert v ende **Luc. 14. 17**
 treckt v **Wynloft** cleet aen / comyt laet ons c op **c. Esa. 2. 3.**
 clummen rotten berch **Syon** die **Wuyt** des lams **Apo. 21. 9**
 die heylighe ſtadt dat nieuwe **Iherusalem** / daer
 hooftmen de wachters des **Heeren** op den d toorn **d. Mat. 4. 8.**
 eeder met nieuwen tongen ſingen / daer ſlaetmen
 die e **Trompetten** / ende die **Wafurnē** gheuen haer **e. Johel. 2. 1.**
 gheluyt / daer hooftmen dat vroljcke geſchal der
 dochter **Sion** / daer hooftmen de lieffelycke ſtem
 me der boden des **Heeren** / wiens voeten lieffijck **f. Esa. 52. 7.**
 zyn / daer roeymen aen allen enden wt uwen **God Rom. 10. 15.**
 is **Coninck** / daer ſprunghen die fonteynen des le-
 uens g claar als chryſtal midden inden **Paradijſe g. Apo. 22. 1.**
Gods / daer is den h winter verghaen ende den so **h. Can. 2. 11.**
 mer verſchonen / daer waſt dat hout des leuens /
 iae daer ontſanckmen den i naem des nieuwen **i. Eſech. 9. 4**
Iherusalem in zyn voorhoofst / daer hooftme dat **Apo. 3. 12. 7.**
 nieuwe liedeken ſinghen van die k **r 4 4. dupſent k. Apo. 14. 3.**
 die vander aerden ghekocht zyn / voor den ſtoel **l. Ero. 12. 23**
Gods ende den **Lamme** / daer worden die l poſten
 der dueren beſtreecken mer den bloede des **Lams**
 ende die verderuet moet wooyb gaen / daer vlie-
 ten die ſtromē des **m leuendighen waters** wren **m. apo. 22. 1**

Paradijse Gods rondtom Jerusalemi / om vocht
 sich ende vruchtbaer te maecten dat ghehele lant /
 u. Lu. 10. 34 daer wordt den rechten n Olie ende Wijn onvers
 ualst in die wonden wt gheghoten / daer worden
 v. Esa. 55. 1. die wateren des leuens om o niet ghegeuen / daer
 Apo. 22. 17. coemtnē in dat lant vol heerlijcke vruchten / daer
 p. num. 14. 8. honich en p melck vloeyt / aldaer brenge dat houtē
 q. Apo. 22. 3. des leuens q bladeren voort dpe daer dienen tot
 ghesontmakinghe der heydenen / daer wort den
 r. Act. 2. 4. r heylighen Gheest ruckelicken ouer de burger
 Jerusalems wt gheghoten / daer is dat wort des
 Heren in volder kracht / scherper dan ee rweesij
 f. Jer. 23. 29. dende s sweert / iae ghelijck een vier dat doornen
 ende distelen verlint / en als eenen hamer dat die
 r. Eph. 2. 13. Steenrootsen omsnucken brect / daer is / r vrede
 u. Esa. 2. 4. eenicheyt en den bandt der liefden / daer zijn die u
 Sach. 9. 10. waghens des stryds wech ghenomen / die bogen
 ontsnucken ghebroken / die s waerden tot ploechij
 fers en die spießien tot Dikelen ghemaect / daer
 wort vrede gheleert tot aen des werelts eynde
 a. Ap. 21. 22. daer is dat a licht des leuens dat onse herten ver
 licht vierich ende brandende maect niet den Sa
 b. Ma. 25. 2. lichmakenden b Olie der vrechden / daer wordē
 r. Luc. 12. 37. die c lendenen des ghemoets op gheschoft / daer
 doemen ghewissche treden nietē voeren / daer
 wandelmen niet een opgehuen hoof / daer zijn
 d. Ap. 21. 21. die poortē d van Perlen ende die straten van lou
 e. Apo. 4. 8. ter Sont / daer wort gheprecht eenen e Almach
 f. r Joā. 5. 7. tigen Godt f Vader / Doon / heylige gheest eenich
 g. Apo. 1. 8. int wesen / die daer g is ende was van h eewicheyt
 h. Mich. 5. 1. tot eewicheit / daer wort gheleert Christus den so
 i. Jo. 16. 27. ne Gods nae der i Godtheyt wt den vader te zyn /
 ende. r 7. 8. ende zyn menscheyt nader belosten vanden k sade
 k. Gen. 3. 15. Davidts / daer wordt gheleert den l heylighen
 2 Sam. 7. 12. Gheest een vertrooster der bedrueter Zielen / daer
 Rom. 1. 3. wort die Christelijcke m Doop op den geloue naer
 l. Jo. 14. 26. Christus instel den rouwighen voetneerdighen
 m. ma. 28. 19. mensche toeghedient / daer wordt dat n broot des
 Mar. 16. 15. Aachtmaels tot ghedachtenis des doots Christi
 n. ma. 26. 25. den weder ghebomen kindren Gods gebroken en
 Mar. 14. 22. wegdeelt / daer wort dat ghebruyck der Christe
 r. Col. 11. 22. lycke o straffe neerstichlyck ghebruyck oner die
 g. mat. 18. 15. hertneckighe sondaers naer de instellinghe Cristi
 daerom

waerom comyt comyt herwaerts spreect de Here
 O alle ghy volcken ghy die mynder begheert p / p Dir. 24. 23
 coenyt versadicht u van mijne vruchtē / comyt q. mat. 22. 7
 ghy ghenode / comyt q ghy Crucepele / comyt ghy Luc. 14. 21
 Lamine / comyt ghy Blinde / Comyt alle ghy dpe
 gheen x ghest en hebt ick wilt u ont niet gheuen / r. Esa. 55. 2.
 comyt want de s poorten die staen open nacht es f. Esa. 60. 11
 dach / comyt toch f. Maemen ende Vrouwen / ghe. Apo. 21. 25.
 sellen ende Maechden / niemandt en maecke sijn
 ontschult e staet ras op es en vertoest niet / comyt t. Esa. 58. 2.
 comyt toch gheringhe ende loopt / want die poo-
 ren willen haest sluyten / op dat ghy door dpe u u. Ap. 22. 14
 poorte in die stadt tredende mocht salich sijn ende
 leuen.

Adhoozt a alsamē / staet op uwe wachte / O a. Luc. 12. 38
 alle ghi knechten des alder hoochste Gods /
 ghy dpe door die poorten in dpe heylighe
 stad tot dat Hemelsche Jerusalem sijn getreden /
 nu staet bereet tot de b lone des rijer / heft op uwe b. 4. Es. 2. 35
 hoefden ghy die nu ghecomen sijn tot dat Hemel-
 sche herschal / iae tot dat c getal der veelder duy. c. Heb. 12. 22
 sent Engelen / nu sijn d verhuecht ende verblijt v / d. Apo. 12. 17
 uycht sijn vrolick / looft / looft den Heere / es prijst es. 15. 4.
 sijnen heylighen naeme / sijn vrolick met roem es Psal. 118. 29
 laet die tranē der blyschappen ouer uwe wange
 springen / nu staet met den Propheet sijn c geleerst e. Eph. 6. 15
 aen uwe voeten / siet op dat woot dijns Heeren
 het welcke is een f licht dijner wegheit ende een f. Psal. 119.
 Lanteerne uwer voeten / nu timmer v als die le. 105.
 vendighe steenen tot eenen geestelijcken huys / es
 tot een g heyligh Piesterscap God te offerē geeste g. Ero. 19. 6
 lijcke offerhanden / merckt vanden broeders ende i. Petr. 2. 5.
 susters hoe dat / dat h oude wesen moet verdenyt h. Ep. 4. 22.
 dat gemoet vernieut / hoe heyligh / vroom / es godt
 salich die kinderen des Heren haer moeten dragē /
 God de Heere beuelt Moise hy soude den i Taber i. Ero. 26. 1.
 nakel oprechtē te weten de hutte des getuychis / ende. 36. 20.
 es stellen daer in een Arche van bueren hout met Leui. 8. 6.
 Goude ouertegen / ende eenen ghenaden / stoel van
 louteren ghoude / ende ghy sult spreect den Heer
 Aron ende zijne sonen met water wasschen / ende
 heylighe

- heylighe clederen/aentreckē/ende saluen hen dat
 sp myn priesters zijn / op dat sp heyligh zijnde in
 dat heyligh der heylighen mochten treden etc.
 Merct vriendē/dees arcke des vbonths met gou-
 de ouertogen/ is ons een figure op dit nieuwe
 Jerusaleim / ende den ghenaden stoel van sinen
 k. Joā. 1. 17. goude wijst ons op Christus den sone Gods vol k
 ghenade ende waerheit/ Alon ende zijn sone wijst
 ons op de ghelouighe weder ghebozen kinderen
 l. Aps. 1. 6. Gods/ die als nu door Christum i Coninghen en
 priesteren synt gheworden / ende niemant en can
 ofte mach in dat heyligh der heylighen treden/ hy
 m. he. 10. 22 en moet al te voozen met dat in repne water aen-
 r Joh. 1. 7 der conscientien gewasschen/ met den bloede des
 Ians besprenckt zijn/ die vure sonden en mis da-
 den afgewasschen/ heylighe clederen aentrecken/
 n. Col. 3. 3 dat is / den ouden n mensche ghecruyst zijnde/
 den ouden vleeschelicken rock der sonden wt ghe-
 trocken hebbende / moeten renne ende heylighe
 v. Gal. 3. 27. clederen dat is o Christum Iesum aendoen/ende
 als dan worden wt metten heylighen Geest
 p. Psal. 23. 5 p ghesalfi gheheyligh met de olie der vntechden/
 ende tot priesteren ghenaeckt/om also den here
 Zyel ende licham daghelic op te offeren met vie-
 q. Esa. 35. 3. righe gebeden tot Godt te roepen / q heylighe han-
 Heb. 12. 12. den totten here op te heffen / ende die knien onses
 herten te buighen / op dat alsoe onse offerhande
 r. Ecc. 35. 27 mach opclimmen ten hemel/ doer die r wölcken
 dringhen (in dat heylighe der heylighen) vooz dat
 aenschijn onses Godts als eenen aenghenaemen
 f. Apo. 19. 7. offer mach verschijnen etc. Nu zyt i verhuucht
 ende verblyt o ghi knechten des Heren want nu
 is die Wyulofst des Ians ghecomen/ en die huylt
 heeft haer bereyt ende het is haer ghegheuen haer
 te cleden in witte blinkende sijde/ welke sijde
 is rechtuerdichmakinghe der heylighen / hoort
 t. Esa. 60. 1. toch wat den prophēt seyt t staer op o Jerusale
 weest blinkēde want dyn licht coēt en die heer-
 licheit des Herē die gaet op ouer v/ daerō maecte
 u. Esa. 52. 1. v op o Syon u maecte v op / trekt nwe sterckte
 aen / verciert v heerlich o ghē heylighe stadt Jes-
 rusaleim / want daer en sal voozaen gheen onbes-
 fieden oft onrepe onder v meer regneren / nu
 alle

alle ghy knechten des hogen Gods laet v tekenen
 van den a Enghel des Heren in v boorghoofst/ met a. Esee .9.4.
 den naem des nieuwe Jerusalems/ staet nu vast Apo.3.12.
 ende onbetweechlijck ghegront op den eenighen b ende.7.3.
 hoecksteen Christusum Jesum/ soeckt nu esi smaect b. Es.28.16.
 wat hemels is / want ghy siet e ghestomen ende i. Petr. 2.6.
 uwe leuen is verborghen met Christo in gode/ nu c. Col.3.3
 laet uwe wandelinghe inden d hemel zijn / nu be. d. Phil.3.20
 gheeft uwe e lendenen tot den dienst der gherech. e. Rom.6.13
 ticheyt f creet nu van die een duecht in die ander/ f. Psal.85.8.
 bewijst nu dat ghi die wijse g Machden ghelijck g. Ma.25.4
 zijt uwe lendenen opgheschort/ v lampen met de
 Salichmakende olye der vnechten outsteecken/
 pberich ende vierich in dijn ghemost brandende/
 ende so voortgaende naer die poorte des leuens h h. Apo.14.3.
 singt nu dat nieuwe liet voor den stoel Goods
 ghy repne buyt des lams/ spreekt nu met nieu-
 wen tonghen/ ende roept met hyder stemmen h h. Apo .4.8.
 Helych/ heyligh/ heyligh/ is God die almachtighe
 Yere/ nu syt den vruchtbarighen i boom ghelijck i. Psal.1.3
 die aen die waeterbeek gheplant is / nu laet dijn Jerem.17.8
 spzaeck aen allen kanten met dat k sout des leuens k. Mat.5.13
 vermenckt sijn/ ende dijne l lippen de wet des he. l. Mala.2.7
 ren vercondigen/ nu is de m duysteris wech/ dat m. Ho.13.12
 klare licht is doer ghebroken / den winter is voor
 by/ den somer staet lieflick/ hier en is gheen stite/
 dach ende nacht staen de Trompetten auont ende
 morggen hoortmen n der basynen gheluyt/ nu n. Esa.58.1.
 leerde van Christo o nootmoedich/ sachtmoedich/ Johel.2.1
 esi nedrich zyn/ nu leert van Christi lauchmoedic. o. Ma.11.29
 heyt/ verduidicheyt ende vbindelicheyt / nu leert
 de pvoetstappen Christi naer volghen/ nu stelt de p i Petr.2.21
 helm der hoepe op dijn hoofst/ treckt aen dat q her q. Eph.6.11
 nas Gods / syt omgoit uwe lendenen met waer-
 heyt/ aenghetoghen den kreeft der gherechticheit/
 gheleest aen uwe voeten / voor al aengrypt den
 schilt des gheloofs ende dat sweert des gheests in
 uwe hant/ om te wederstaen alle vierighe pylen
 des Satans / roeffent v te saemen tot een goede r. i. Ti.1.18.
 Riddersehay / wandelt in een vierighe liefde son-
 der haet/ uijt twyl/ twedyacht/ onsteeckt dpe vie-
 righe f keersse der liefden om den verlooren pen. f. Luce.15.8.
 unck te soecken/ want beneffens de t vbroederliche t.2. Pet.1.7

- liefde moet ghy ghemeyn liefde gebuycken/want
 u. 2. Cor. 3. 3 lieue binden ghy sijn nu eenen u brief Christi niet
 met pen ofte int geschreuen maer met den gheest
 des leuendighen Godts/ in die vleessijcke taeffele
 uwes herten op dat hy van alle menschen gelees
 al. Esai. 5. 1 worde/ lieue broeders ende susters/ wilt nu met a
 Agg. 1. 12 Serubabel het huys des Heeren ofte veruullen
 nuieren Jerusaleims helpen op timmeren/ souckt
 v. Phil. 2. 4. b nu de salicheit uwes naesten/ sterckt uwen broes
 Luce. 22. 32. der/ die daer dwalen leydt op den rechten weghe/
 r. Esai. 43. 7 want so spieckt den Heere/ dit c volck heb ich my
 toebereyt dat het mijnen lof soude vercondighen
 v. Ma. 5. 14 ghy sijt spieect Christus de d Stadt die op eenen
 berch leyt die van alle menschen gesien wort/ ghy
 r. 1. Pet. 2. 9 zijt dat e wtuerroepen geslachte/ dat heilighe volck
 dat volck des eyghendoms op dat ghy soude ver
 condigen die duecht des geens die v geroyt heeft
 tot zyn wonderhaerlijcke licht/ daerom vruenden
 f. Phil. 2. 13. laet v f licht lichten nu in deese arghe ende boose
 werelt onder dit cromme ende verkeert gheslachte
 te in dese laetste ende perijckelose daghen/ lichtet
 g. Mat. 3. 2. als een licht des Heeren/ bringt g vruchten voozt
 die de boete weerdich zyn/ beyde met woordt/ le
 h. Eph. 4. 31 uen ende wandel h alle geroey laster sy verre van
 v met alder boof heydt/ verghelt niet quaet met
 quaet/ maer ouerwint dat quade met goet/ vliedt
 i. Ma. 5. 44 de luegen/ schout achterclap i hebt tief uwe vian
 Luce. 6. 32. den/ wensst haer goet die v vloecken/ doet wel die
 v haeten/ bidt voozt die die v crups lijden veruol
 k. 1. Pet. 1. 1 ghinge aen doen/ als die waere k Pelgrims cam
 pers en strijders des Heren/ die als nu inde Gods
 dienst ende ordeninghe ghetreden zyn/ die welke
 in die woestijne oft inden voozthof des tempels
 oft der Gheestelijcke hutte Moysse of inden Pa
 radijse Gods haren wandel werck reyse ende ar
 beyt hebben. etc.

O dat wy lieue vriendē / broeders en susters /
 in desen onsen aengcuangē dienst des Heerē /
 met een opgeheuen hooft / met een byntoedighe
 conscientie / met een brandende liefde / met een p-
 uerich ghemoet souden als mannen inden geloo-
 ne voortgaen / wy die nu door des Heeren genade
 met I Israel wt Egypten van dat ghewelt Pha-
 roos verlost / ende door dat roode Meer inde wo-
 estijne in dat lant daer honich ende melck bloeyt /
 gelept zijn / etc. Verstaet toch lieue broeders / wy
 allen hebben met I Israel in Egypten / dat is / wy
 hebben alle nu in dese leste en periculose dagen in
 de blinde ende boose werelt ghedwaelt / ende den
 Pharo den Dupuel tot een heer ende Coninck
 gehadt / op onse schouderen met tichelsteenen ge-
 laden / dat is met vele sware packen der sonder
 beladen zijnde / den Dupuel gehoorsaem geweest /
 ende naer synen wille van die een sonde in dander
 getreden / want wy zijnen knechten ende dienarē
 waren / maer als nu verlost vanden Satan ghe-
 lept door dat roode Meer / dat is nu bevrijt door
 dat roode bloet des lammeke's Christum Jesum /
 gebracht inde woestijne / dat is inden voorhof des
 Tempels / oft in die n gheestelicke hutte Most oft
 in het Paradijs Gods / daer honich ende melck
 bloeyt / ende heerliche vruchtē wassen / dat is daer
 woort v dat onternalste melck gheschoncken / dat
 woort des leuens ghepredickt / het welke o soeter
 is als honich / daer worden v de heerliche vruchtē
 voorgestelt / gepredict ende geleert / dat eelwich le-
 uen met Christo ende synen Engelen te heeren /
 etc. I Israel waren een menichte van 600000. wt
 Egypten gecomen inde woestijne om het heerlic-
 ke lant van beloften in te nemen / maer sy p mur-
 mureerden tegen dē Heer / ende sy hadden schyck
 ende vaer / want sy vreesden het volck van dien
 lande / die warē als ruesen / waer by spliedē maer
 en waren te gelijcken als spinchanen / oock mree-
 sten sy ouer hooge bergen / ende geweldige steden
 in menien eer sy mochten in het beloefde landt co-
 men / dan sy en vertrouden den Heer niet / ende
 wilden veel lieuer naer Egypten keeren / dan inde
 woestijne in ongenac te leuen / hierō mannē / broe-
 ders

1. Ru. 14. 8.

in 1. Pet. 1. 19.

in Exo. 26. 1.

in Sirach 24. 24.

in Ru. 14. 8.

ders was de Heere toornich over Iſrael also dat
ter bande gheheele menichte maer twee name
lich / Josue ende Calep in het beloefde lant en qua
men / maer de ander vergingen inde woestijne.

Lieve broeders ende susters dit voorszennent
is ons een g. figure ende voorbeeld totten
eewigen leue / nu en zijn wy toch niet voor
der dan in de woestijne / en laet ons nu niet r. mur
mureren / maer met Josue ende Calep bymoe
f. Hebr. II. 1. dich op den God onser vaderen vertrouwen / ho
r. Ge. 19. 26 pen en stueuen / niet r. omme sien / niet traech wor
u. Esa. 30. 2 den / niet weder naer u. Egypten oft die blinde we
relt te keeren / niet twijfelen / niet wanhopen / niet
trueren / op dat wy met Iſrael in die woestijne
banden Heere niet ghestraft en werden / al ist dat
dat crups / liden / veruolch / schelden / roepen / la
steren / benautheden / wunden ende stoymen / Jaa
die baren der zee huysfchen / ende die golen been
ouer de anderē smijten / al zijnder groote manne
als stuesen / al zijn die vanden veel / Jaa al zijn
der hooge berghen / Steden ende Sloten in te ne
men / al rasen de poorten der Hellen / so vermogen
wy nachtrans al te a. ouerwinne door dien die ons
sterckheyt geeft Christusum Iesum.

a. Math.
16. 18.

Hiene vrienden / broeders ende susters / ghy
die als b. vzeemdelinghen ende Pelgrims
c. Mat. 4. 13 op der aerden wandelt / e. rustet v. totten
Crijch / want der werelt / hel / dupnel / doot ende
die poorten der hellen staen op teghen Christusum
ende zynen gesaluden / tegen alle die gene die niet
ten bloede des lams gewasschen / gesupnert / ghe
reynicht ende besprengt zijn / nu moet die huyp
d. Apo. 12. 8 des lams die d. bebyucht is baren / voer dat aen
sicht des Draecr / in vgn. angst ende weedom / nu
moeten die geloouige door dat crups beproeft / est
e. Sirach. 2. 5. door e. thper ondersocht wordē / nu schiet de oude
I. Pet. 4. 12. sanghe den Satan zyn vierige f. pylen door zyne
f. Eph. 6. 16. ledematen / niet dooden / moorden / woighen /
h. He. 12. 2. handen / sweert / water ende vper / heft op uwe
hoofden / O ghy ledemens Christi / siet op uwen
g. Hoofman ende voorgaenger / den hertoghe
des

des geloofs/ volcht h zijn voetstappen/tredet op h. 1. He. 2. 21
 syne wege/ wilt niet i gewelt door die enge poort. 1. Ma. 11. 12
 te midingen/ neemt toch ghewillich dat k crupce k. Math.
 Christi op uwe schouderen / ende draghet daer 16. 24.
 bukten den leger op den berch/ ende wilt also zijne Mar. 8. 34.
 vermaetheyt draghen/ gheijck handen beginne Luce. 9. 23.
 dat onschuldige lammecken in zijne lymaten ver-
 volcht / veriaecht ende zijn Crupce ghedraghen
 heeft.

Siet vrienden om dat hebden ten dage wy ons
 vander werelt niet hare werken afsenterē/ 1. Joa. 17. 16
 den Heere van herten soecken / te dienen/ te
 breefen ende te bennūē/ daerom haet ons der we-
 relt en staet ons naer het leuē / in Abelēen knecht in Gen. 4. 8.
 des alberhochsten Gods / een dienaar des Heerē
 om dat syne offer ende werc op ten Hemel clom/
 ende voor God verscheen voor den Heere aenghe
 naem goet ende recht was/ ende Cairns offer on-
 recht ende quaet/ soe werc Cain toynich op synen
 broeder Abel ende sloech hem doot op den velde/
 ende verghiet dat onnoosel bloet/ siet ende let op
 n Abraham een vader aller ghelouigen/ heeft hy n. Ge. 12. 5.
 niet moeten zyn vrienden en magē/ zyn lant ver-
 laten ende hier en daer gaen doolen in velden/ op
 berghen/ in hutten ende tentten wonen/ den vzo-
 men o Loth in Sodomia quelden sy niet de vrecht/ o. Gen. 19. 9
 uerdighe Ziele van dage te dage/ hoe werr den 1. Pet. 2. 7.
 vromen p Jacop een kint Godts van zyn broe- p. Ge. 27. 41
 der Esau ghehaet/ staet hem naer het leuen/ wilt
 hem verwurgen ende dooden/ moest Jacop niet
 vlieden voor Esau tot in Haran / hoe heeft den
 vromen Jacop den gheheelen nacht ghelwurs/ q. Ge. 32. 22.
 telt met den Enghel des Heeren/ tot dat den da- Ge. 12. 5.
 gheraet quam / en heeft hy niet met Godt ende
 menschen ghecampyt/ siet mijn broeders ende su-
 sters/ soe moeten wy oock stryden met dat vper-
 der droeffenisse beproeft zyn/ tot dat den daghe-
 ract coemt/ dat is/ tot dat dat ewighe leuen ons
 geschoncken wort/ ende dat licht des leuens ons
 verlichtet/ ende dat wy die Segheninghe ontfan-
 ghen hier naermaels / siet den vromen r. Joseph/ r. Ge. 37. 24
 wert hy niet van zyn broeders ghehaet / sochten
 se

- sp niet zijn bloet te vergieten / woypense hem niet
 in eenen diepen kuhl / vercochten zij hem niet tot
 een slave aen de Ismaeliten / en Pharo doet hy
 f Era. 1. 15. niet f alle eerstghebooren knechtkens in Egypten
 dooden / om de Isracliten wt te roepen / die ont-
 t Rut. 14. 10 ghehoorsame Isracliten r wilden zy niet Josue
 ende Caleb steenighen / om dat sy haer tot vry-
 moedicheyt vermaenden / om blant van Belofte
 in te nemen / wat sal ick v vrienden meer verha-
 u 1. Sam. 22. 18. len / u Achimelech ende vijsentachtich / Priesters
 des Keeren / en dede Saul haer bloet niet vergie-
 ten / liet den bromen a Zacharias / om dat hy son-
 a 2. Para. 24. 21. derophouden den Afgodendienst strafte / hebben
 si hem niet totter doot gesteenicht. Ende den Co-
 Mat. 23. 25 ninc Dauidt een man naer Gods herte moeste
 b 1. Sa. 22. 1 hy niet b vluchte voor Saul hier ende daer in spe-
 r 2. Samu. 15. 14. loncken ende hollen verbergē / ende c Absolon zijn
 soone stont hi Dauidt niet nae het leuen. Merckt
 den man Gods als hy te Bethel propheteerden
 d 1. Conin. 13. 4. teghē d de altaren Jeroboams hoe dat dē Coninc
 naer hem greep / maer de Heere schicket also dat
 zijn hant verdoode / ende en costese niet weder nae
 e 1. sam. 11. 2 hem trecken. c Rahas den Amoniter eer hy vrede
 wilde maken met den Isracliten / wilde hy niet
 ten eersten alle haer rechte ooghe wtsteken. Ende
 dat wyf Jesabel moesten sy niet voor haer vluch-
 f 1. Conin. 18. 4. ten alle die haer knien f voor Baal niet en wilden
 buyghen / en stont sy den Propheet g Elia niet na
 g 1. Conin. 19. 2. het leuen h. Raaboch dē Isracliter en dede sy hem
 niet doden om zynen wynberch. Dē Propheet i
 Thom. 11. 3. Micha werf hy niet gheslaghen ende in eenen
 g 1. Con. 21. 13. kercker ghesloten. En k wildemen Jeremias niet
 doden ende werdt in eenen modderkuhl ghewor-
 i 1. Con. 22. 24. pen. En moeste Vrias niet vluchte ende noch niet
 h Jer. 38. 6. ten l sweerde gedoot werden. Dese al hebben vry-
 l Jer. 26. 23 moedich / vroom ende godsalichlicken ghestreden
 en ouerwonnen / si en hebben sweert / water / vier /
 Coninck / Vrijsch / ofte Vrijsch ghevreesst.

m 3. Reg. 18. 17. **H**oe wert den Propheet m Amos voor dē Co-
 ninc beschuldicht als een opjoermaker / om
 vmo. 7. 10. dat hy die straffe der sonden propheteerden.
 n Dan. 3. 21 Diet n Sidrach / Mesach / en Abednego sy en hebbe
 Res

Nebucadnesar den Coninc niet gheerrecht / noch
 zijn beelt niet willen aenbidde / werden sy niet in
 den vierighen onen gheworpen / daer hebben si de
 Heer met lossauck ghepresen / ende zinnen groten
 naem ghelooft. Den Propheet o Daniel om dat o Dan. 6. 16
 hy tot den God onser vaderen met geboghē knien
 zinn ghebet wtstopte / wert hy niet inden kuyt der
 Leetwoen gheworpen. En p Achoor wert hy niet p Jud. 6. 9.
 handen en voeten aen eenen boom ghebonden.
 Stontmen q Tobias niet naer zinn leuen / om dat q Tob. 1. 20.
 hy die doden begroef. Siet en aenschout den vro: ende 2. 5.
 men r Eeliasaer. Merckt op die s moeder est haer r 2. Math.
 seuen sonen die als ruesen inden gheloue volstan: 6. 30.
 dich hy die waerheyt zinn ghebleuen / handen ende s 2. Math.
 voeten af ghehouwe / die huyt vanden hooft ge: 7. 1.
 sneden / ende het gheheel lichaem in een panne ge:
 braden. Dat zinn heylighe Martelare Gods / vro:
 nie kampers ende knechten des Heren. Hoe wert
 die vrome r Susanna beschuldicht ende valschelet Susa. 1. 36
 beloghen. Hoe wert den verdulbighen u Job van u Job 18. 2.
 zinn vrienden bespot ende ghelastert. Hoe heeft de a 3. Math.
 tieran Antiochius ghesocht die Ioden a te doden / 1. 127.
 niet kemelen te laten verclinden. Hoe heeft Ge:
 rodes in Bethleem die onnossele b kinderkens doe b Ma. 2. 16
 niertelen ende dooden / datmen een ghescrey van Jer. 31. 15.
 claghen / huylen ende weenen opt gheberchte ghe
 hooft heeft / hoe gheringhe wert die sentbode des
 Heeren e Johannes / van Herodes inden kercker e Math.
 zinn hooft af gheslaghe / Ja mijn vrienden hoe heb: 14. 10.
 den sy Christusw Jesum onsen Salichmaker den
 sone Gods / dat onschuldige d lamteken naer zinn d Esaye
 leuen gestaen / verstaect / veracht / bespot e / ghela: 53. 10.
 stert / bespogen als een ketter / verleyder / wijnsuy e Math.
 per / ende duyuels mensche ghescholden / also dat 26. 63.
 den Propheet va Christo sept: Ic ben een f wurm ende 27. 29.
 ende gheen mensche / een spot der lieden / ende een s Psal. 22. 8.
 verachtighe des volcx / allen die my sien spotten ende 109. 25
 mijns / sperren den mont op / ende schudden den
 cop / hy wert gheslaghen / ghegheesselt / met een
 doornen crone ghecroont / ende ten lesten huyten
 die stadt Jerusalem tusschen twee moordeners
 aen die g galghe des Cruys ghehangen / zinn van: g Joann.
 den ende voeten hebben sy doorhooft / met gal est 19. 23.

edick

- edick ghelaest / zijn zijde met een lancie gheoyent /
 so dat daer water ende bloet wt ran / om zijn clees-
 deren hebben sy dat loth ghewoyen / ende som-
 mige voor by hem gaende spotten de met hem en
 seyden: Helpt nu v seluen / ende daelt af banden
 Cruyce. **Mar** bouen al dit lyden heeft Jesus zijn
h. Luc. 23. 33 doghen opghelieuen ende gheseyt h: Vader ver-
 gheuet haer / want sy en weten niet wat sy doen.
i. Can. 3. 11. O mijne vrienden broeders ende susters. O ghy
 i dochters Jerusalems gaet nu v seluen te buytē /
 en liet dijnen Coninc Salomon / hoe doemoedich
 hy als eenen Lani / dat zynen mont niet op en de-
 de ter slachbancken ghelept is. Siet den vromen
k. Act. 7. 58. k Stephanus een man vol des heyligen gheestes /
 en is hy met met steenen ter door ghebracht. En
l. Act. 12. 2. l Jacobus wert hy met met tē sweerde wech ghe-
m. Act. 12. 6 nommen. En moeste w Petrus niet met sware ke-
 tenen inden kercker geuonden zyn. Paulus wert
n. Act. 9. 25. veruolcht / ghegeesselt v ghesleypt / ende met een
ende 14. 18. mande ouer de mueren ghelate. Hoe veel zijnder
 noch ten tijde Peronij so door sweert / water / en
 vier / beproeft / ghepynicht / ende door martelificatie
 wech ghenomen / Ja lieue Christenen sint Peron-
 nij tot op den dach van heden / is dat Cruyce met
 oueruloet ouer vele mannen ende vrouwen / ghes-
 sellen / ende maechden gecomen / die alle met dinc
 lyden / benaught / trueren / claeghen / ende wees-
b. Luc. 13. 22 nen / door dese o enghen poorte zyn totten ewigen
p. Heb. 12. 1. leuen inghedronghen.
q. Lu. 24. 25
r. Mat. 10. 24
10. 24
Mat. 8. 24. lieue vrienden broeders en susters / siet nu
 op uwe p voorganghers die ouer vele jaren
 desen enghen padt hebben moeten betre-
Luce. 9. 23. den / ende Christus selue en moeste hi niet q lyden
s. Eccle. 2. 1. ende also in zijn heerticheyt gaen. Nu lieue vrien-
8. Pet. 2. 12. den als ghetrouwe discipelen Christi / neemt op v
r. 4. Esd. 7. 4. r schouderen dat Cruyce / nu zyn die daghen der
 schepoeninghe / nu moet den t enghen wech be-
Mat. 7. 14. treden met trueren / met droefheyt gude met tra-
Luce 13. 22. nen besaeyt wordē / nu moet ghy v lyden en smer-
u. Phi. 1. 29 te / conmer ende benaught onderwoyen zyn /
a. Jo. 17. 14. nu sal v der a weereit haten / v goeden berouen /
b. Ge. 12. 2. ende sult wt haere steden ghestoten worden / nu
 moet

moet ghy gaen b'dolen met Abraham op den bel: b. Gen. 12. 2
 de in hutten ende tenten woonē / nu moet ghy ge-
 uanghen e gekerckert geboept gegefelt gepynicht c. Ma. 10. 17
 vooz Coninghen ende Pincen ghelept worden / Mar. 13. 9
 nu sult ghy d huplen ende wenen maer die werelt Luce. 12. 11
 sal haer verblijden / nu ljt dat e rjcke der hemelz Joa. 16. 2
 ghewelt / nu is die psorte enghe en smal / nu moet d. Jo. 16. 20
 men thien daeghen tribulatie lyden / nu zyn wy e. Ma. 11. 12
 eenen g vloeck der werelt de menschen ende den f. Apo. 2. 10.
 Enghele / nu worden wy als h slach schapen ter g. i. Cor. 4. 9
 doot ghelept / nu zyn wi eenen i spot onse vriendē h. Psal. 44. 23
 ende nabueren / nu zyn de Heydenē in dat erf deel Rom. 8. 36
 des heren ghereden / nu wert dat bloet der heplis i. Psal. 79. 4
 ghen als eenen waterstroom rontom Jerusalem
 verghoten / nu wordt dat k syn Sout met voeten k. Cla. Je. 4
 gherede ende die stenen des heplichdoms liggen ende i
 op alle straten verstroyt etc.

Wille ghy i burghers Jerusalems / o ghy m l. Esa. 60. 1
 dochter spon / keert op dat vendeljn / cuint in Es. 62. 10
 op der poorten / wandelt op de muieren a be n. Eph. 6. 10
 repdet v rotten crjch / neemt dyn rustweet indē
 handt / doet aen dat harnas des alderhoochsten
 Gods / want die vanden zyn veel / Dion wort aen
 allen kanten bespronghen en Jerusalem belegerd /
 daerom o **W** ghy crgherime wapent v wapent o. Dir. 4. 14
 v want men sal v beleggen / o ghy wachters Jeru
 salems wort niet moede p blaest de trompetten p. Esa. 58. 1.
 nacht ende daeh auout ende moeghen / laet die bas
 supne haer gelupt gheuen / want die oude q slange q. Apo. 12. 9
 die roode draeck / dat dier niet seuen hoof den ende ende. 13. 11
 thien hoornen / die hoer van Babel die daer dione ende. 17. 4
 ken is vanden bloede der hepligen / ende dat beest
 niet twee hoornen het lam ghelyck / ende alle die
 op der eerden wonen die dat tecken in hare rech
 te hant ende in haer voothoof van dat beest heb
 den ontfanghen / die hebben tsamen een verbont
 ende r raet slach ghemaect. Jerusalem te verdis r. f. Ap. 18. 15
 strueren verlielen ende wor te roepen / daerom en f. Esa. 8. 3
 vrees niet ghy kryghers van dese heplighe stadt. Mat. 10. 26
 Gods / stelt v vromelgkē te were / tinnert sterc i. Pet. 3. 14
 ke muieren / maect vaste bolwercken wycht niet r. Esa. 30. 2.
 keert niet te rugghe / volcht wven Hoofman u u. Jo. 10. 4

¶ i. Chystum

a Math.
10.16.

Christum/syt als a schaepkens onder de woluen
houder v op den engen pat/wort niet slaen/want
noch eenen stryft moet ghy kampen/de handen
moeten gheboept/de tonghe ghebyst / den mont
ghesloten/ende stoumeloos als een lam ten vie-
re ghelept worden/aen den staerck gestelt/met ke-
renen gebondē / leuendich veruant/dar het vlees-
ken de posten hangen blijft. **O** lieue vanden broe-
ders ende susters desen wech is b smal eng ende
nau / maer en c vrees niet hebt eenen ghoeden
moet / lydt verduldich desen toecomenden strydt
want wy moeten d rouwe ende herde weghen
ghaen / als dan sult ghy den Satan op zyn schou-
deren climmen ende als asschen onder v voeten
vertreden/dan sult ghy rusten met alle heylighen
Gods die haere clederen hebben nat ghemarckt
c mettē bloede des lamis/onder den fouteer Cri-
sti ende witte clederen aendoen/ende verwachtent
also ulwen huypdegom tot dat hy verschijne in die
wolcken. Amen.

b 4. Esdr.
7.4.

Mat. 7.14.

Luc. 13.22.

c Math.
10.26.

d Bar. 4.22

e 4. Esdr.
2.47.

f Apo. 6.9.

g 4. Esdr.
16.76.

h Math.
10.26.

i Esa. 51.12.

k 1. Corin.
15.55.

l Psal. 46.2

m. Psal. 27.1

n. Psal. 3.7.

o. Ec. 34.16

O lieue vanden broeders ende susters wordt
niet moede / en syt niet g truerich / set niet
om/keert niet te rugge iaet v niet bewegen
h vrees niet dpe het lichaem doden/ verschrickt v
niet vooz die oude slange den roden djaeck / brest
niet vooz dat dier met seuen hoofden/veruaert v
niet vooz dat beest met twee hoornē / ontset v niet
vooz allen die ghene die dat i teerckē vander beeste
hebben ontfanghen/want Christus nwen hoof-
man heftet al k oncrwonnē/die poorten der hel-
len ghebroken/ende het gheweldt des Satans ter
neder ghesmeten / also dat ghy moecht spreken
met den propheet die Here is mijn l sterckte mijn
hulpe mijn volwerck ick vrese niet al waert oock
dat dpe aerde in vicle en dpe berghen int midden
der zee voeren/ **G**od is mijn m licht mijn salicheyt
vooz wie soude ic vresen die Here is mijns leuens
cracht vooz wien soude my grondwelen / **O** lieue
vanden susters spreect metten propheete n ick en vrese niet
vooz veel dupsenden die haer om my leggheren/ en
wederom wie den Here vrees en derf hem o ners-
ghens vooz verschycken noch ontfetten/ spreect
met

met den propheet God is mijn p heyl ic ben seker p. Esa. 12. 2.
 esi en ont lie my niet / want die Here is mijn sterck
 te ende mijnen salm / ick sal met vnechden water
 scheppen wt die fonteyne mijns Salichmakers /
 hooit toch O ghy kinderen des alderhoochsten
 Gods / wat die Here seyt / ick ben die q Here uwen q. Esa. 41. 13
 God die dijne rechte hant steret die tot dy spieckt /
 en versaecht v niet ick helpe v / daerom syt niet
 veruaert. O ghy wurmken Jacobs ghy arme
 hoopken Israels ick helpe v spieckt de Heere dijn
 verlosser / ende wederom seyt den Heer r keert v r. Esa. 51. 7
 tot my O ghy mijn volck die ingue wet in dijne
 herte draecht / en versaecht v niet als v die lieden
 versinaden / en syt niet veruaert als sy v lasteren
 want sy sullen al verouden als een clect ende dpe
 mottē fullense eten. Item s ick ben uwe trooster f. Esa. 51. 12
 hoe conypt dat ghy v vooz menschen veruaert die
 toch sterfelyck zyn / ende der menschen kinderen
 die als hoy vergaen. Ende wederom / t En vzeest t. Esa. 8. 3
 v niet mijn volck ghelyck als sy doen / maer hey-
 licht den Heere Sebaoth in uwer herten / dien laet
 v een vzeese ende verschrickinghe zyn. Item ick
 den de Heere die u Jacobi ende Israel ghemaect u. Esa. 43. 2
 heeft / en veruaert v niet / want ick v verlost heb-
 be / esi hebbe dy met dijnen name gheroepen / ghy
 zyt mijn / want als ghy doort water gaet / soo sal
 ick by v zyn dat v die stromen niet en ver slinden /
 ende als ghy doort vper gaet / so en sulc ghy v niet
 verbarnē / noch die vlamme en sal v niet ver sties-
 ken / want ick die Heere uwen God / die stercke in
 Israel ben. Daerom mijn broeders laet v niet bes-
 wegghen / en vzeest niet / ick ben niet v / spieckt die
 Here / a en wijckt niet / want ic ben dijn God. Hebt a Esa. 41. 10
 ghy dan lieue broeders / dooz desen troost / eenen
 b vpen toeganck in dat heylighe / dooz dat bloet b. Heb. 10. 19
 Jesu / so wilt daer toe gaen / in volcomen gheloue /
 want de c Chyssenien hebben den Dupuel ouer c. Apo. 12. 16
 wonnē / dooz den bloede des Lamis / daerom ver-
 blift v ghy Hemelen ende die daer inne wonen.
 Hierom vrienden zyt niet alleen vereet om vooz
 den d name Christi ghebonden te zyn / maer wilt d. Act. 21. 13
 nock ghewillich om zynen name steruen / want al
 ist dat v leden e dreu vanden anderen ghetrockē e. Phil. 3. 28

- worden/so sal nochtans die Here ten tijde der laet
ster haesapnen inwe lichamen op werken/ende zij
nen heerlijcken lichame ghelijcksoenich maken.
- f. Ro. 8. 34. Daerom spreeckt met Paulus. & Wie wil de wt-
ueroorene Gods beschuldighen? Wie canse ver-
doenten? Christus ist diese rechtueerdich maecht.
Iae wie can ons schepden van die liefde Gods?
droeffnisse/ oft anert/veruolghinge/ oft honger/
naectheit/ oft perijckel/ oft sweert/ noch doot/ noch
leuen/ noch Enghel/ noch Worstendom/ noch ge-
welt/ noch dat teghenwoordighe/ noch dat toeco-
mende/ noch hoochte/ noch diepte/ noch eenighe
creatuere en mach ons schepden van die liefde
Gods die daer is in Christum Jesum onsen Here.
- g. Ap. 12. 17. Hier in dan g verblijt v o alle ghy gheloouighe/
hebt gheen naerdencke/ meent niet dat v die Heer
h. Sach. 2. 8 verlaten sal/want wie v aentast/ die h tast de He-
re in zijnen ogenappel. Secht vrienden mach ooc
i. Esa. 49. 15 een i moeder haer kint vergheten/ dat sy niet en
versupine de vrucht haeres buyxen/en oft zijt ooc
al dede/ soo en sal ick v nochtans niet vergheten/
spreekt de Heere/ want mijne ooghen sien op die
k. Psal. 34. 18 k rechtueerdighe/ iae mijn oogen knipsteren op haer
i. Pet. 3. 12 ghebet/ iae ick hebbe mijne l Enghelen als eenen
l. Psal. 34. 8. legher rontom den vromen geleyt en haer m nae-
m. Esa. 49. men in mijne hant ghescreuen/ spreekt de Heere.
ende. 16. Daerom lieue vrienden/ broeders en susters wort
niet traech/ noch moede in uwen voouemen/
n. Psal. 37. 3. n vertrouwt op Godt die en sal v niet verlaten.
Hebr. 11. 1 Hoopt op den Heer/ hy sal v helpen/wat zijn o ge-
n. Eccl. 2. 13 naede/ zijn bermherticheyt/ die schadulwe zijns
Tobi. 3. 13 hants streckt hy ouer alle die hem vreesen/dienē/
lief hebben/ende beninnen.

Al hoort dan lieue vrienden/ broeders ende
p. Eph. 1. 4 susters/ & alle ghy p wtueroorene des Hee-
n. Esa. 41. 15 ren/ ghy verachte verstotene cleen g hoop-
r. Cant. 2. 2. ken/ ghy verduecte r lēlie onder die doornen/ ghy
die gheweest hebt een spot der menschen/ ende eens
f. 1. Pet. 2. 11 verachtighe des volcx/ ghy die als l Pelgrims
ende vreedelinghe op aerden ghewandelt hebt/
ghy die gheuangen/ gheimertelt/ ghepynicht/ van
inwe lenen berooft zijt om den name Christi/ ghy
die

die mijn woort hoor t Coninghen / Vintten / Doort. Ma. 10. 17
 sten ende Heeren beleden hebt / ghi die mijne ghe-
 boden niet en hebt versmaect / veracht noch ver-
 stoten / maer bekeest ende naer gheromen / ghy die
 de stercke Ruessen / hooghe berghen / ghewelbighe
 steden niet en hebt gheveest / ghy die niet weder
 en zijt te rugghe gheweken nae u Egypten / ghi die u. Esa. 36. 2.
 in die woestyne niet en hebt gemurmureert / maer
 zyt met Josue ende Calep door sweert / water en
 vper / door crups / liiden en benautheyt door die a. Luc. 13. 22
 enghe poorte inghedrongheit / coemt ghy alle en-
 de ontfaent v vrecht / treet in tot dat eewich les-
 uen / en woort met blyschap versadicht.

D W verhuecht ende verblijt v altsamen / Ob. 2 Co. 6. 18
 ghy b kinderen des hoghe Gods. c Juycht t. Sep. 3. 14.
 ghy dochter Sion / verquict v o ghi d huyp d. Apo. 19. 7.
 des Lams / zyt vrolijck met roem / c O Jerusale / e. Sap. 3. 14.
 wepder v nu o ghy clepne rudde schacpkens son-
 der vjeese / uwe herte sy vol vrolijckhepts / ende
 uwen mont bieke wt van lachen. Nu coemt
 ghy krijghers ende krijgherrimen / ghy die ouer-
 wonnen hebt / laet v stranen van uwen ooghe af. f. Apo. 21. 4.
 wasschen / coemt nu zyt ghebenedijt ghy alle die
 Jerusalemi hebt ghetrimert / coemt o ghy b ge. g Tob. 13. 16
 benedijde / ghi die ouer wepnich zyt ghetrou ghe. h Math.
 weest / coet ick wil v ouer veel goets settē / coemt 25. 22.
 beside dat rijcke mijns Vaders / dwelck voer v en
 zijne Engghelen bereyt is. i O Jerusalemi / Jeru. i Waru. 5. 1.
 salem liet rontsomme v vanden opganc ende ne-
 berganck der sonnen / liet die vrecht die v van
 God coemt / treckt wt dijn truer cleet dwelck ghy
 in dijnien ianuer aenghe hadt hebt / coemt ick wil
 v den mantel der gerechticheyt aendoen / ende die
 croone der eerliker eere op dijn hoost settē / coemt
 treckt aen dat witte blinkende zijde cleet / coemt
 eet nu van dat k houte des leuens / dat daer mid. k Apo. 2. 7.
 den inden Paradijse Gods is / coemt ick wil uwe
 l naem belijden voer mijnen Vader en zijne En. l Apo. 3. 5.
 ghelen / nu coemt ghy hebt v clederkens nat ghe-
 maect inden bloede des Lams / zyt m bereyt tot. m 4. Esdr.
 ten loone des rijcx / want dat eewich licht sal v ver-
 lichten / ende die claerheyt des leuens sal v om sca-
 C ij duwen

- n 4. Esdye. 2.38. duwen / staet op ende staet vast. / a liet dat ghetal der gheteckende inde maeltij des Heere / die hebben blinckende rocken vanden Heer ontfanghen / nu climt op totten berch Sion / met dat heylighe volck en ontfangt van den soone Gods die ghi in die werelt beleden hebt / palintackē in uwen handen / en laet die o croone des ewighen leuens op dijn hoofst stellen. Dit is die beloninghe des duirc ende der venautheyt. Dit is die heerlijcke soubijse hoor allen den ghenen die om den name Christi weertelijck ghestreden / gherampyt ende ouerwonen hebben / nu zijt vrolijck / verhuecht ende verslijt v / springt nu als p mestcaluerkens / esi weydet sonder vreesē / want de laetste vyant de doot is ouerwonen ende tot niet ghemaeckt.

- g Math. 25.22. Apo. 21.2. r 4. Esdye. 7.6. f Apo. 21.23 k Apo. 22.1. n Esaye. 49.10. a Esa. 65.12 b Esa. 54.11
- D** q coemt ende treet in die heylighe stadt des Heeren / den Tabernakel Gods / ende dat menwe Jerusalem / die r vol heerlijcke goeden is / daer en is ghenen nacht noch dupsternisse / noch mane / noch sterlicht / men behoeft ooc gheen soune / want die heerlijckheyt Gods verlicht die heele stadt / sy schijnt so claer als eenē helsen Falpis / daer springt die fonteyne des leuens nacht ende dach / claer als eenen louteren water stroom / ende dese stadt is van louteren Soude / claer ghelijck den repnen cristalle / ende die mueren ende fondamenten zijn verciert met alderley edele ghesteenten ende Weerlen / ende daer en is ghenen Tempel in die stadt / want de Heere de almachtighe God ende dat Lam is onsen Tempel / daer en is u noch herte / noch conde / noch honger / noch doyst / maer dat Lammekē selus sal ons weyden / ende van die fonteyn adere te dyncken ghenen / mijn a knechten sullen eeten / sprecht den Heere / maer de godloose sullen hongher lijden / mijn Dienaren sullen dyncken / maer die godlose sullen doyst lijden / mijn knechten sullen van vrolijckheyt des herten wipchen / maer die andere sullen van venautheyt des herten roepen / ende van grooten iammer hupen. **O** b ghy al lendighe ouer de welcke alls tempeesten garen / ende ghy troostelose / ick wil sprecht den Heere / alle

alle uwe steenen als een cieraet legghen / en v fon-
 damenten als saphieren ende uwe vensteren van
 Cristael maecken / ende uwe poorten van Iobij-
 nen / ende alle uwe paelē van wtghelesen steenen /
 ende ghy sult alle gheleert zijn vanden Here / daer
 om boorschapt mijn volck spreeckt de Here dat c. 4. Esd. 2.
 ick hen dat rijke Jerusalems wil gheuen / ende ende 10
 ick sal hen eetwyghe Tabernakelen maken / ende
 dat hout des leuens sal hen eenen rueck nijnder
 saluen zijn / daerom biddet v wepuyghe daeghen
 so is v dat rijke bereyt / waect nempt Hemel en
 aerde te ghetuyghe / want ick leue seyt de Heere
 ewichlijck / daer en sullen die daeghen lieue vijn-
 den Broeders ende sulkers niet verouden / d ee- d 2. Pet. 2. 9
 nen dach by den Heere sal schijnen duy sent ier in
 vnechten / daer sal ghemuechte blijfchap so groot
 zijn dat sy niet ghenen e monde en mach ghespro- 2. 1. Cor. 2. 9
 ken noch met lippen vertelt worden / gheen herte
 en kant bedencken O ghi ghelouighe die ewighe
 vnecht die v bereyt is / al v tyclick f lyden is niet f. Rom. 8. 8;
 te ghelijcken by dpe ewighe blijfchap die v daer
 gheopenbaert sal worden / hier lyden wi een wep-
 uch tijts crups en benaetheyt / maer hier naer
 vnecht blijfchap / ende het ewich leuen / duert
 van ewicheyt tot ewicheyt. Amen.

Elij, Sijcct

Eph. 5.

Spreekt onder mal-

candren van Loffanghen ende Geestes
liche Liedekens: Singt ende speelt
den Heere in uwer
herten.

Een nieu Lieken, op de wijze ick
hoorde de Basunne blasen.

Mathe. 22.

Coemt van Synden en van Oosten/
Van Noorden van Westen al te saem/

Matth. 11.

Coemt wilt v al vertroosten/

Esaie 2.

Coemt laet ons naer Jerusalem gaen/

Apoca. 21.

Een Stadt seer hooch verheuen/

Esaie 55.

Wten hemel neder ghedaelt/

Joan. 7.

Een fonteyn is daer ghegeuen/

Apoca. 22.

Daer by cick een mach leuen/

Coemt dync om niet/ tis al betaelt.

Apoc. 21.

Coemt ick wil v die vrouwe toonen/

Gal. 4.

Die bruyt des Lams/ die heylighe Stadt/

Dat nieu Jerusalem wt Gods troone/

Is neder gedaelt/ ick segt v plat/

Luc. 14.

Het Lammeken is daer gheslaghen/

Mathe. 22.

Die maeltijt is daer bereyt/

Jere. 6.

Dus en soect gheen vzeemde laghen/

Maer begint naer den wech te vraghen/

Eer v den vpant ter neder leyt.

Die

37

Gheestelike Liedekens.

Die Basyn wort daer gheblasen/
 Te Jerusalem maect v ten crjch bereyt/
 Dooz ulwen byant wilt niet versaghen/
 Mengrijpt den Helm der salicheyt/
 En wilt broomlick strjden/
 Met dat sweert des Geestes sijn/
 Wie ouerwint die sal verblijden/
 Hier naer geleet met witter zijden/
 Claerder blincken dan die Sonne schijn.

Joel. 2.

Waru. 4.
 Ephe. 6.

Apoca. 3.

Gaet in dooz die enghe poozte/
 Dat rijcke der Hemelen lijt ghewelt/
 Smal is den wech aen allen orde/
 Maer eē boet bzeet/ so die Schriftuer bermelt
 Het Lammeken dat heeft gestreden/
 Vanden begin der werelt hoozt/
 Ouertommen met alle sijn leden/
 Abel die wert bertreden/
 Van Cain spnen broeder bermoozt.

Luce. 13.

Math. 11.
 4. Esdr. 7.

Apoca. 13.

Gene. 4.

Noach die prediker des Heeren/
 Wert behouden in die Arcke doozwaer/
 In Sodoma die quade temteerden/
 Den bromen Loth met onghenaey/
 Abraham ginck dolen met sozghen/
 Woonde in hutten op een bzeemt lant/
 Esau wilde Jacop verwozghen/
 Maer Rebecca ginck hem verhozghen/
 En moeste bluchten tot in Haran.

Gene. 6.

Gene. 19.

Gene. 12.

Gene. 27.

Yoseph wort van sijn broeders alle/
 Inden cuyl gelaten met grooten haet/
 Pharo doet hoeden met groot getalle/
 In Egipten/ al wat manlick wert gebaert/
 Socht

Gene. 37.

Exod. 1.

Gheestelicke Liedekens.

- Num. 14. Socht Gods volck te vercleenen/
Met sware lasten aen elcken cant/
Josue en Calep wildemen steenen/
Als sy volck bymoedicheyt leerden/
Om in te nemen het beloefde lant.
1. Sam. 22. Achimelech spijsde in nooden/
Den Prophete David al metter spoet/
Saubwel dede hem daerom dooden/
En byfentachtich vergoten haer bloet/
Zacharias wilt hem niet schamen/
2. Para. 24. Te straffen den Afgoden dienst/
Met toornicheyt sy al tot hem quamen/
Met steenen sy zijn leuen benamen/
En brochten hem so ter doot met bliet.
1. Sam. 22. David wert beuolcht aen allen zijden/
Van Saubwel en Absalon zijn eygen kint/
1. Coni. 13. Jeroboam wilt den man Gods niet lijden/
Hy grijpt naer hē/ maer zijn hant berdwijnt/
1. Sam. 11. Nahas wilde de rechte oogen/
Van Godes volck wtsteken sel/
1. Kie. 18, 19. Jesabel en wilt niet ghedooghen/
Al die haer knien niet en booghen/
Dooz Baal al op den Berch van Carmel.
1. Kie. 22. Als Michea de waerheyt propheteerden/
Gheuanghen/gheslagen/ so wert hy ras/
1. Kie. 21. Nabot moeste steruen dooz valsche reden/
Jeremi. 38. Jeremias inden cupl also ick las/
Jere. 26. Drias die moeste bluchten/
Noch steruen dooz dat sweert/
Amos. 7. Amos ginckmen betuchten/
Dooz den Coninck met quaep geruchten/
Om dat hy die waerheyt propheteert.

39

Gheestelike Liedekens.

- Die drie Jonghelingen tsamen/
Den vierighen ouen was haer bereyt/
Daniel aenbadt God naer tbetamen/
Inden cupl der Leeuwen wert hy gelept/
Achoz die wert ghebonden/
Handen en voeten aen eenen boom/
Cobias ick moet hermonden/
Vele al naer zijn leuen stonden/
Om dat hy ouer al begroef de dopen.
- Dani. 3.
Dani. 6.
Judich. 5
Tobi. 2
- Aleasar heeft moeten stryden/
En de seuen broeders hoorz mijn bermaen/
Om haers baders wet moesten sy lyden/
De moeder en is niet byghegaen/
Susanna die wert beschuldicht/
Dooz loofse boeuen opstinaet/
Herodas seer onuerduldich/
Doet dooden/de kinderkens ontschuldich/
Int bethlehem dooz quaden raet.
- Herodas doet Ioannes vanghen/
Inden kercker doet hy zijn hooft af slaen/
Die Pharizeen hebben met verlanghen/
Christum Iesum naer zijn leuen ghestaen/
Bespot/ghegeesselt/gheslaghen/
Gheuangen/bespogen/ghecroont/
Tusschen twee moorders/ick moet gewagen
Onse smerten/heeft hy ghedragen/
Kent hout des Cruyten wert hy doozwant.
- Math. 14.
Math. 26
Math. 27.
Esay. 53.
- Oock dedemen Iacobus dooden/
Het welck den Joden wel behaecht/
Petrus en is oock niet ontuladen/
Met ketenen gebonden onuersaecht/
De Jo
- Acto. 12.

Gheestelicke Liedekens.

- Acto. 7. Die Joden zijn by een ghelopen
Teghen Stephanum t'samen bereent
Als hy wt viericheyt heeft gheropen
Siet ick sie den Hemel oopen
So hebben sy hem ter doot ghesteent.
- Gala. 1
Acto. 14. Paulus was van God vercoozen
Om te p'ken dat Euangelium goet
Deel crups lyden quam hem te bozen
Waer in hy verblift wt liefden soet
Hy wert veruolcht in allen staten
Doch leet hy schipbrekinghe voorwaets
Quer de mueren wert hy ghelaten
Ende ghesleppt achter straten
Noch leerde hy int openbaer.
- Acto. 9. Siet mijn vrienden al t'samen
Sulck een hoorbeelden hebben wy
Die daer bymoedich sonder schamen
Den wech des leuens betraden by
Dus wilt v met hen begheuen
Christus Crupce neemt op met blijt
Soeckt en staet naer deewich leuen
Paulus die heuet aenghewesen
Dooz lyden coemtmien int Conincryck.
- Acto. 14. Christus spreekt tot zyn huyfghenoten
De werelt sal v haten ouer al
Kontom Jerusalem wort vergoten
Dat bloet der dienaren van Gods ghetal
Den draeck die ghinck beloncken
Schiert naer die vrouwe eenen stroom
De Coninghen zijn gheworzen droncken
De hoer van Babel heeft haer geschoncken
Dat bloet der hepligen in haren troon.
- Acto. 9. Wie

41

Geestelike Liedekens.

Wie hier God salichlich wil leuen/
 Overvolch en terups dat coemt hem aen/
 T geloof is niet alleen ghegeuen/
 Maer oock te lijden om Christi naem/
 Het oorzdeel moet eerst beginnen/
 Aen Gods weuercorene soet/
 Tribulatie wilt dit verlinnen/
 Sal den byant ouer ons volbringen/
 Als tgout int vier worden wy beproeft.

2. Timo. 3.
 Phil. 1.
 1. Petri. 4
 Apo. 3.
 Eccle. 2.

Woo? Coningen moeten wy belijden/
 Christum Jesum ghebenedijt/
 Ghecoort/gebonden aen allen zijden/
 Anden kercker gegeeesselt met grooten strijt/
 Als schaepkens onder de woluen/
 Ter slachtbancken worden geleyt/
 Siet den Draeck is op ons verbolghen/
 Sijn leden gaen ons veruolgen/
 Om ons te dooden als Dauid seyt.

Math. 10
 Roma. 8.
 Apo. 13.
 Psal. 44.

O Heer ghy zijt verheuen/
 Ons sterchte die ons in noot bystaet/
 Daerom willen wy niet beuen.
 Noch breefen die als hoo vergaet/
 En wilt v toch niet schroemen/
 Broeders en susters in noot/
 Wie can ons nu verdoemen/
 Christus heuet al ouerwonnen/
 Hel/diuel/ ende daer toe doot.

Psal. 46.
 Esay. 51.
 Math. 10
 Rom. 8.
 1. Cor. 15.

So spreect de Heere wilt verlinnen/
 In water en byer/sal ick by v zijn/
 Dat v de stromen niet en verslinnen/
 Noch de blam en verstick op dit reynijn
 Ghy wormken Jacobs wilt niet breefen/
 Ghy

Esay. 43.
 Esay. 41.

Gheestelicke Liedekens.

Esay. 61. Ghy arme hoopken Israels/
 Ick ben v salicheyt ghepresen/
 Het licht des leuens wtgelesen/
 Math. 10. En breeft niet tges lachte Jesabels.

Esay. 61. O Sion wilt v verblijden/
 4. Esdr. 1. In lyden so hoorz des Heeren stem/
 Christi coemt v te gemoet rijden/
 Cant. 3. Gaet wt ghy dochters Jerusalem/
 Luce. 15. Owen Coninck die coemt v tegen/
 Hy ontfangt v blijdelick/
 Hy schenct v dat eewich leuen/
 Mala. 3. Owen naem die staet gheschreuen/
 Int boeck des leuens alle ghelijck.

Een nieu Liedeken op de wijze,
 Van liefde coemt groot lyden.

Luce. 11. O Gh mijn Hemelsche Vader/
 Daer bouen in uwen throon/
 Heb. 11. Mijn handen leg ick te gader/
 Door v weldaden schoon/
 Roma. 10. mijn hert dat louet v met vlyt/
 mijn armen tot v opghe strect/
 O God ghebenedijt.

Deutr. 10. Als ick was in dypsterheden/
 Esay. 5. O mijn heer der heeren goet/
 Ter hellen waert dat ick treden/

Geestelicke Liedekens.

In Egypten stont mijnen boet/
 Dat quaet met quaet ick loonde doen/
 Die werelt ick beminde/
 D'woort en conde ick niet beuroen.

Roma. 16

1. Joan. 2

Met Babel had ick my begheuen/
 Al op den byeden wech/
 Dooz afgoden socht ick dat leuen
 O Heer ick was so slecht/
 O ader fonteyne ick b' liet/
 Eenen put all sonder water/
 Groeff ick maer en wistex niet.

Matth. 7

Jerem. 2

Ick lach in mijnen bloede/
 Met sonden was ick belaeu/
 Doen quaempt ghy o mijn behoedye/
 En spraeckt willet op staen/
 Ghy sult leuen in eewicheyt/
 D' sonden wilt betweenen/
 Mijn ernen zyn open ghespreyt.

Ezech. 16:

Luca. 15.

Eccle. 2.

En ander volck ghing ick soecken/
 Meenden b' te binden daer/
 Mijn wonden stonden oopen/
 Om Olie te ontfanghen claer/
 Den wijn was daer met water ghemengt
 De burghers van dier steden/
 Deden haeren naesten ghewelt.

Amos. 5.

Luca. 10

Ezay. x

Bussen en daer toe swierden/
 Sach ick ghebruycken daer/
 O heere hoch van wierden/
 Waer is nu v' cleyne schaer/
 Dacht ick dicwils in mijn ghemoet/
 Dese sochten oock te doden/
 Zae verghoten smenschen bloet.

Ezay. 42

Babel

Geestelicke Liedekens.

- Jerx. 51. Babel was ick doen en reghen/
 Van dese maecte ick my byp/
 Met een ghemoet berf legghen/
 Supchden ick die knpen mijn/
 Cant. 2. met Salemon riep ick O Heer/
 Blyngt my tot uwer weyden/
 mijn Siel verlangt so seer.

 Doen ging ick op der straten/
 Cant. 5. Met die byupt in Canticozum/
 Daer hoorde ick v Legaten/
 Jerem. 6. Met slaende trompetten byoom/
 Math. 10. O heplich woozt vercondighen/
 Die leyde my op uwe weghen/
 Mich. 4. Al naer Jerusalem.

 Daer wert ick doen ontfangen/
 Apoca. 21. Als een Burggher dier Stadt/
 O Heer ick hadt verlanghen/
 2. Cor. 1. Ghy gaest my tot eenen schat/
 Dwen hepligen Geest in mijn ghemoet/
 Roma. 8. O Gheboden sy my leerden/
 Math. 11. O iock is licht/en daer toe soet.

 Daer vant ick een Fonteyne/
 Apoca. 22. Veel claerder dan Cristael/
 Die poozten zyn certeyne/
 Apoca. 21. Van Peerlen altemael/
 Die straten zyn van louter gout/
 Int middel stont verheuen/
 Gene. 2. Den boom des leuens ghebout.

 Den wijn wert daer ghezoncken/
 Esay. 1. Supuer en daer toe claer/
 Luc. 10. Repn Olie wert my gheschoncken/

Gheestelicke Liedekens.

Van Christus in mijn wonden daer/
 Men strydet daer oock al om prijs/
 Met Gheestelicke wapen/
 In dat hemelsche Paradijs. 2. Cor. 10

Gheen geweld en is daer inne/
 Noch oock eenige heerschapp/
 Al die Christus beminnen/
 Sijn Coningen van sonden by/
 Op die weyde worden sy daer gelept/
 Christus is haren herder/
 Dol ghenaden en waerheyt. Math. 18
Apo. 1.
Ezech. 34
Johan. 1.

Dit is die Stadt des Heeren/
 Die Brupt die Coninghin/
 Bliuende met witte cleeren/
 Claerder dan die Sonne schijn/
 Van Christus is sy toebereyt/
 met Gheestelicke duechden/
 Haren Coninck sy verbeyt. Apo. 19.
Math. 13.
Psalm. 84

Doen buychden ick mijn knyen/
 En sprack O sceppeper mijn/
 O loue ick tallen ryden/
 Die my ghenadich wilt zijn/
 Die my wt Egipten hebt ghelept/
 Met den verlozenen sone/
 Dat eedwich leuen toesept. Gene. 1
Exodi. 1
Auce. 15.

Als ick bnd had gheuonden/
 O ghy Coninck van Israel/
 Ick dacht ick moet vermonden/
 Owen lof met Zerubabel/
 Tegen die byanden hief ick op mijn stem/
 Om die mueren op te bouwen/
 Al van Jerusalein. Deut. 10.
1. Esdre. 5.
1. Petr. 2.

Gheestelicke Liedekens.

- Joan. 16. Die byanden waren veel/
Om wt te roepen my/
Twee legers tot dier stede/
Deen was de hoer van Babel by/
Dat ander dat was ick denck dat beest/
Dat Joannes sach oprijzen/
Dander aerden onbezeest.
- Acto. 20. Een en wint had hem verheuen/
Van Babel wtghegaen/
Math. 7. Een en stroom die quam gheslegen/
Om my te nemen gheuaen/
Dat Beest dat quam geweldich boort/
Het schoot byperighe pijlen/
Om my te byzengen ter doot.
1. Petr. 5. Als Leeuwen sy my omginghen/
Van achter ende van buer/
Maer O Heer/ghy holpt my springhen/
met Dauid ouer de muer/
Math. 10. De haren mijns hoofds hadt ghy getelt/
Niet een en costen sy crencken/
Esay. 43. Want ick stont in v ghewelt.
- Math. 6. A moet ick vader louen/
Ghenadighe Heere soet/
Want sy ginghen noch veroouen/
Mijn rijelicke goet/
Dat ghy my Heere weerdich acht/
Om beruolleging te liden/
Dan dit verkeert gheslacht.
- Phil. 2. Nu moet ick dan gaen dolen/
met Abrahams opt belt/
En my berghen in holen/
met de Joden een zyn ghetelt/
- Gene. 12.
1. Math. 2

92

Gheestelike Liedekens.

Die in Machabeen waren versmaet/
Liever met haer te steruen/
Dan te laten mijns vaders raet.

Een wtlander moet ick wesen/
Ter werelt een gaespel/
Om Christus leer gheprezen/
Ben ick verwesen/te zijn rebel/
Een breeudelincck ben ick nu bekant/
Als een pelgrim so wy lesen/
Gaen ick dolen achter lant.

Hebr. 13.
I. Coimt. 4.

1. Pet. 2.

Maer O Heere verheuen/
Ick bid v helpt my ras/
Sepnt uwen Enghel op mijn weggen/
So ghy dedet Tobias/
Oft ick noch viel inder by anden hant/
Dat ick v mach belijden/
O mijn Heer en Coninck bailliant/

Tobie 5.

Mathe. 10.
Deut. 10.

Hebr. 11.

Wilt vast op my vertrouwen/
Ken verlaet v nimmermeer/
Op mynen wech sal ick v houwen/
So ghy blijft by mynder leer/
Ick sal by v zijn in water en vier/
Wilt niet meer tot Sabel keeren/
maer secht de werelt adieu.

Psal. 33.

Esaye 43.

2. Pet. 2.

Adieu ghy boose werelt blint/
Adieu mijn vrienden al/
Adieu die my niet meer en kent/
Adieu om Christus weggen smal/
Adieu den tijtlichen schat/
Adieu ick moet gaen wandelen/
Maer die nieuwe hemelsche stat.

Joan. 2.
Luce 14.

Math. 7.

Math. 6.
Hpora. 21.

Een nieu Liedeken, op die wijze
noch weet ick een schoon
Stadt/etc.

- O**ch vrienden al te saem/
Wilt vast op God vertrouwen/
Brijmoedich wilt voortgaen/
Aen die waerheyt wilt v houwen/
Heft op v hoofden siet/
Laet v bewegghen niet/
Ost anders v naeket swaer berdyet.
1. Petr. 5. Staet vast en welghemoet/
Om den Heere te behaghen/
1. Col. 15. Weder staet blees en bloet/
Want den byant leyt v laghen/
Den Draeck die schiet seer fel/
Dierighe pijlen snel/
Apoca. 12. Om ons te brenghen int ghequel/
Sijn leden zijn so seer ontstelt/
De poozten der hellen rasen/
Mat. 16. Om dat de waerheyt is int belt/
En de haesupne wort gheblasen/
Daerom zijn zij ghestoot/
Luce 13. Tgaet ons naer Christus woort/
Wy moeten al duer die enghe poort/
In pijn anert ende lijden/
Apoca. 12. moet die bruyt Christi baren/
Sp comen aen alle syden/
Joan. 16. Om haer cruyx te beswaren/
De werelt maect op ons ghetier/
Dooz sweert waten en vier/
O Heere moeten wy treden hier/

Gheestelike Liedekens.

Wij worden soos zeer ghehaet /
 Bepot in desen leuen /
 Om Christus dat edel zaet /
 Die Fonteyne hooch verheuen /
 Worden wy beracht versmaet /
 Van een stadt in dander gheiaecht /
 Als ketters en berleyders beclaecht.

Gene. 7.
 Apoca. 22.

O woort O Heere goet /
 moghen wy niet vertellen /
 Deen dreycht ons metter doot /
 Dander verdoemt ons totter Hellen /
 Ghebonden op die pijnbanck /
 Stom als een Lam is onsen ganck /
 Aenden staeck ghestelt / leuent verbzant.

Esape. 43.

O Heere onse Vader /
 Wilt ons ghenadich wesen /
 Verlost b kinders alle gader /
 En laet ons toch geen weesen /
 Was af ons traenkens al /
 Helpt ons tot dit gheschal /
 Want heere desen wech is smal.

Math. 6.
 Eccle. 2.

Och ghy mijn schaepkens al /
 En wilt b niet berpietten /
 Al is den wech seer smal /
 Ick sal b tot my trecken /
 mijn armen zijn opgedaen /
 Coemt wilt blijshap ontfaen /
 In dat ewighe leuen suldp gaen.

Joan. 10.
 Math. 10.

Joan. 17.
 Phil. 3.
 Luce 15.
 Mathe. 25.

Verblijt b nu altsaem /
 O ghy mijn Crigherinne /
 Doet blinckende clederen aen /

Mich. 4.
 Esape 6.

Laet

Geesteliche Liedekens.

Apoc. 19. Laet mijn licht van v schijnen/
 Esaie 8. Dreeft Dupuel/hel noch doot/
 1. Coim. 15. Want ick quam in ulwen noot/
 1. Ioan. 1. En vergoot hoor; v mijn bloet so root.

Exhe. 2. Den toyn heb ick ghestilt/
 Vs vaders hooch berheuen/
 Apoc. 22. Ick ben die fonteyn/wie wilt
 Ioan. 7. Die dymet/sal ewich leuen/
 Ick heb den Goliath hoor/waer/
 1. Coim. 17. Die v beschimte daer/
 Querwonnen dit is claer.

Ick ben den naghel Jaels/
 Die Sisaram thooft nagelde/
 De Rech. 4. Die mijn schaepkens hoor; Baals/
 Propheten bewaerde/
 Ick heb den Leeu en Beer/
 Querwonnen dit is cleer/
 Die v soect te boeten van mynder leet.

Mijn bloet is de roode Zee/
 Daer duer ick v behielde/
 Exod. 14. Ick ben dat hemelsche
 Exod. 16. Man/dat hoor; v neder vield/
 Ioan. 6. Ick ben den herden steen/
 Exod. 17. Daer dat leuende water veen/
 Wt bloot/coemt dymekt al gemeen.

Ick ben Simpson seer sterck/
 Judi. 16. Die de poorten der hellen/
 Nam wech/al tot haer perck/
 Singse op den berckh stellen/
 Jacobs leer ben ick ghenaeit/

Geeftelicke Liedekens.

**Dus/duer my neemt uwen ganck/
Climt op ten hemel/b vzeucht ontfangt.**

Gene. 28.
Joan. 10.

**Ick ben den wech certeyn/
Die waerheyt en dat leuen/
Den wijnstock tot liefden reyn/
Die mijn ranckens wtgelesen/
Bewaer al booz ghewelt/
Den byant neder gheuelst/
In brede booz mynen vader ghestelt.**

Joan. 14.
Joan. 15.

Ephe. 2.

**Slecht en recht bewaert my
Heere.**

Psalm. 25.

***

***

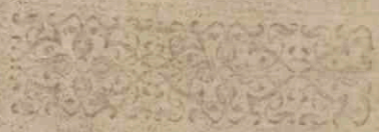
***

Faint, illegible text on the left side of the page.

Faint, illegible text on the right side of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

De Spelen Van Sinne, Vertoon
Van den 12 junij 1539. tot den 23. junij
Van 't zelfde jaar.

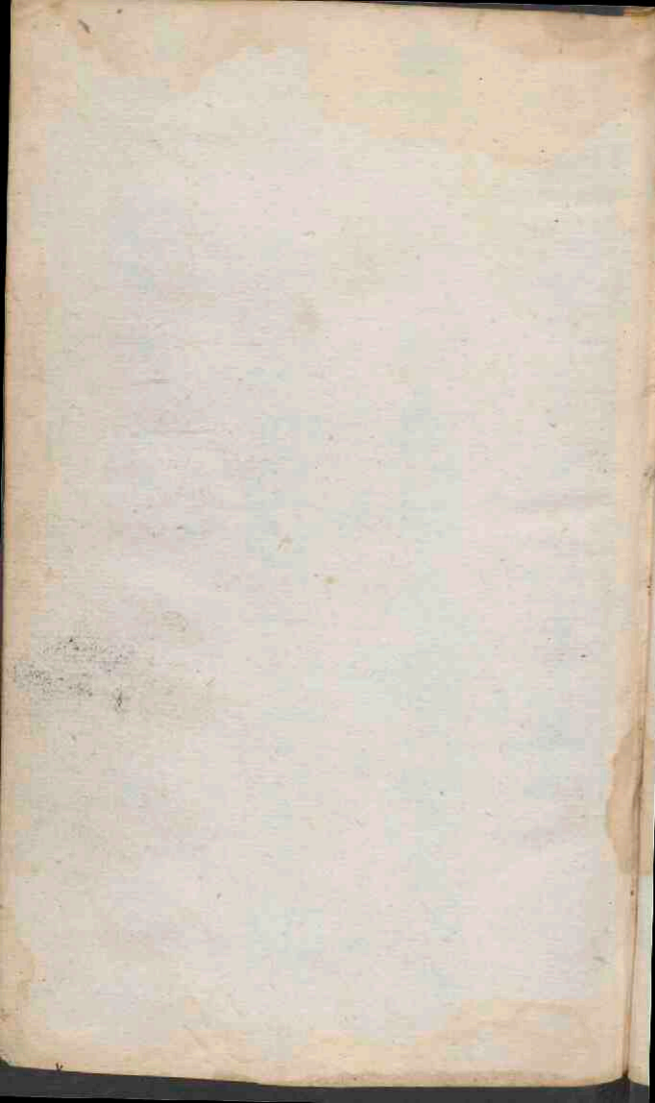
Gedruckt 1564, te Wesel by Hans
de Braecker

Refereynen int Wyse, int Sotte, en
int Amoureuse, Verdrocht binner
Ghendt den 20. april 1539.

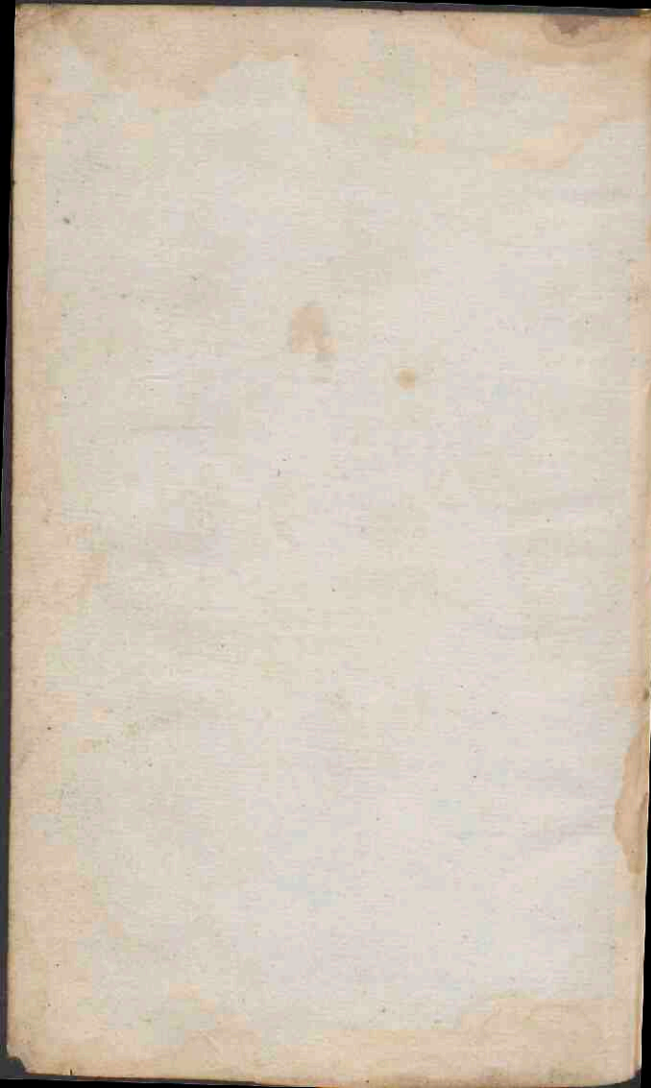
Zantwerpen, by Hans Coesmans,
1581.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is faint and difficult to decipher due to fading and staining. It appears to be arranged in several lines, possibly containing names or dates.

Ex Libris egiſij Van
brabant

~~MIRACULEUSE~~

~~VINDICTE DES~~

~~II CRUYS~~